
ПЛАН ЗА УСТОЙЧИВА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ НА ОБЩИНА АЙТОС ЗА ПЕРИОДА 2023-2030 Г.

Община Айто̀с

Адрес: 8500 Айто̀с, ул. „Цар Освободител“ № 3

Телефон за връзка: +359 558 23 450

Ел. поща: obshtina@aytos.bg

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ	4
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ	5
СЪКРАЩЕНИЯ	6
ВЪВЕДЕНИЕ	9
1. ДЪЛГОСРОЧНА ВИЗИЯ И ЯСЕН ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ	14
2. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПЛАНА. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ	15
I. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩАТА СИТУАЦИЯ	17
1. ПРОСТРАНСТВЕНА СТРУКТУРА И ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ	17
1.1. Пространствена структура	17
1.2. Демографско развитие	18
1.3. Промислени предприятия	19
2. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА	21
2.1. Републиканска пътна инфраструктура	21
2.2. Общинска пътна инфраструктура	24
2.3. Улична мрежа	25
2.4. Общинска транспортна схема	30
2.5. Областна транспортна схема	31
2.6. Републиканска транспортна схема	31
2.7. Превози на учаци	31
2.8. Таксиметров превоз	34
2.9. Влияние на пътния транспорт върху околната среда	35
3. ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ	37
4. СЪЧЕТАВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТ	38
II. SWOT АНАЛИЗ	42
III. ВИЗИЯ И ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПУГМ	44
1. ВИЗИЯ И ОСНОВНИ ЦЕЛИ	44
2. МЕРКИ ЗА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ	44
Мярка № 1 „Подобряване качествата на пътна инфраструктура, свързаност, достъпност и развитие на мрежата“	44
Под-мярка № 1.1 „Ремонт, реконструкция и рехабилитация на пътна инфраструктура“	45
Под-мярка № 1.2 „Продължение на улици и изграждане на нови улици“	45

Мярка № 2 „Развитие на обществен транспорт. Стимулиране на ниско емисионен транспорт“	45
Мярка № 3 „Стимулиране използването на немоторизиран транспорт/ беземисионен транспорт“	45
Мярка № 4 „Оптимизиране на инфраструктурата за автомобилен транспорт“	46
Мярка № 5 „Подобряване на ефективността на градската логистика, включително товарните доставки“	46
IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	47
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА.....	47
1.1. Местно ниво	47
1.2. Регионално ниво.....	47
1.3. Национално ниво.....	47
2. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	47
V. КОМУНИКАЦИОНЕН ПЛАН	65
VI. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА.....	68
1. ОРГАНИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУГМ.....	68
2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА ПО НАБЛЮДЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА	68
3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПУГМ.....	68
VII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУГМ НА ОБЩИНА АЙТОЗ.....	70
VIII. КОНСУЛТИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОБЩЕСТВЕНО УЧАСТИЕ	79

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица № 1. Динамика на населението в Община Айто̀с, общо и по местоживееене (сравнителен анализ)	18
Таблица № 2. Разпределение на трудовите ресурси в Община Айто̀с (сравнителен анализ)	18
Таблица № 3. Промислени обекти на територията на Община Айто̀с	20
Таблица № 4. Общински предприятия и предприятия с местно икономическо значение на територията на Община Айто̀с	20
Таблица № 5. Републикански пътища, преминаващи през територията на ОПУ в Община Айто̀с	22
Таблица № 6. Състоянието на републиканската пътна мрежа на територията на Община Айто̀с	22
Таблица № 7. Средноденонощна годишна интензивност на движението	23
Таблица № 8. Списък на общинска пътна мрежа	24
Таблица № 9. Състояние на улични настилки Община Айто̀с	26
Таблица № 10. Средногодишна денонощна интензивност на автомобилното движение за 2020 г. по републиканските пътища в Община Айто̀с	27
Таблица № 11. Брой регистрирани леки автомобили в Община Айто̀с според еврокатегория	27
Таблица № 12. Линейни източници от моделната транспортна схема на Община Айто̀с	29
Таблица № 13. Годишни емисии от транспортната схема на Община Айто̀с	29
Таблица № 14. Общинска транспортна схема на Община Айто̀с	30
Таблица № 15. Транспортни схеми за превоз на деца в Община Айто̀с	32
Таблица № 16. Транспортни схеми за превоз на ученици в Община Айто̀с	32
Таблица № 17. Транспортни средства на „Айто̀с – Автотранспорт“ ЕООД	33
Таблица № 18. Данни за таксиметров превоз	34
Таблица № 19. SWOT анализ	42
Таблица № 20. План за действие	49
Таблица № 21. Индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението	70

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура № 1. Карта на Община Айто̀с	17
Фигура № 2. Възраст на регистрираните леки автомобили в страната към 2019 г., %	28
Фигура № 3. Общинска транспортна схема на Община Айто̀с	30
Фигура № 4. Визуализиране на количествата на ФПЧ, емитирани от ДВГ	35
Фигура № 5. Емисии на ФПЧ ₁₀ от пътният транспорт във Великобритания	36
Фигура № 6. Железопътна мрежа на България, 2021 г.	37

СЪКРАЩЕНИЯ

Абревиатура	Пълно наименование
АД	Акционерно дружество
АМ	Автомагистрала
АПИ	Агенция пътна инфраструктура
БДЖ	Български държавни железници
ВОМР	Водено от общностите местното развитие
ГИС	Географски информационни системи
ГКПП	Гранично контролно-пропускателен пункт
ГТП	Годишни технически прегледи
ДВГ	Двигател с вътрешно горене
ДП	Държавно предприятие
ЕИО	Европейска икономическа общност
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕООД	Еднолично дружество с ограничена отговорност
ЕС	Европейски съюз
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИТС	Интелигентни транспортни системи
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МС	Министерски съвет

Абревиатура	Пълно наименование
НКЖИ	Национална компания „Железопътна инфраструктура“
НПКАВ	Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОДМВР	Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ООН	Организация на обединените нации
ОП	Оперативна програма
ОПУ	Областно пътно управление
ОС	Общински съвет
ОУ	Основно училище
ОУП	Общ устройствен план
ПБЗН	Пожаробезопасност и защита на населението
ПГ	Парникови газове
ПГСС	Професионална гимназия по селско стопанство
ПИРО Айтос	План за интегрирано развитие на Община Айтос
ПОС	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
ППС	Пътни превозни средства
ПРР	Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.
ПС	Прагова стойност
ПТП	Пътно-транспортни произшествия
ПУГМ	План за устойчива градска мобилност
ПУРН	План за управление на риска от наводнения

Абревиатура	Пълно наименование
РБ	Република България
РДВР	Регионална дирекция на вътрешните работи
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РПМ	Републиканска пътна мрежа
РПУ	Районно полицейско управление
СДН	Средноденонощна норма
СЗ	Свободна зона
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Средно училище
ФПЧ	Фини прахови частици
ЦГЧ	Централна градска част
ЮИР	Югоизточен район

ВЪВЕДЕНИЕ

Тенденциите на изменение на климата и изчерпване на природните ресурси поставят допълнителни предизвикателства пред устойчивото развитие в глобален план. Поставената цел за ограничаване изменението на климата под два градуса и прекъсването на пряката зависимост между икономическия растеж и ресурсоемкостта налагат повече дългосрочно инвестиране в енергия с ниски въглеродни емисии.

В плана за действие по градска мобилност, публикуван през 2009 г., Европейската комисия предложи да се ускори въвеждането на Планове за устойчива градска мобилност, като предостави наръчници, стимулира обмяната на добри практики, идентифицира показателите и подкрепи образователните инициативи за професионалисти по градска мобилност. Транспортните министри в ЕС подкрепят развитието на такива планове. Съвета на ЕС подкрепя разработката на планове за устойчива градска мобилност за градовете и окуражава развитието на инициативи като експертна помощ и обмен на информация за създаване на такива планове.

През март 2011 г. ЕК публикува транспортната Бяла книга „Пътна карта за единна Европейска транспортна област – към конкурентноспособна и ефикасна транспортна система“ (COM(2011)0144 final). Тя предлага да се проучи възможността за разработка на планове за градска мобилност като задължителна мярка за градове с определена големина, според националните стандарти и базирано на насоките на ЕС. Тя също предлага да се използват регионалните фондове за развитие и кохезионния фонд за градове и региони, които са представили актуални и одобрени от независим орган Одитен сертификат за устойчива градската мобилност.

На 25.03.2013 г. Европейската комисия прие Зелена книга, която разглежда дългосрочните инвестиции като образуване на дълготрайни материални и нематериални активи. Обществената полза от редица инвестиции в енергийните инфраструктури, технологиите във връзка с изменението на климата, образованието и т.н., е дори още по-голяма, тъй като те генерират по-голяма възвръщаемост за обществото като цяло чрез подпомагането на основни услуги и подобряването на жизнения стандарт.

Причината е, че много градове в ЕС са изправени пред общи проблеми свързани с устойчивата градска мобилност като например високата интензивност на движението и задръстванията, вредните емисии и диспропорционалното развитие с въздействие върху социалната изолация и икономическия ръст. Тези проблеми са значителни. Решения за тях се търсят на местно, регионално и национално равнище в съответствие с принципа на субсидиарност.

Със Зелената книга за градска мобилност бяха определени пет основни предизвикателства пред градската мобилност и бе дадено началото на обсъждане относно добавената стойност на действията на равнище ЕС в подкрепа на местните, регионалните и националните органи за посрещане на предизвикателствата. Въпреки че местните, регионалните и националните органи носят основната отговорност за посрещането на тези предизвикателства, решенията относно градската мобилност се вземат също в контекста на законодателството и политиката на ЕС и могат от своя страна да засегнат глобалната околна среда и свободното движение на хора, стоки и услуги в целия ЕС. Оценката на въздействието изследва каква точно би могла да бъде добавената стойност от действията на ЕС.

Широко призната е необходимостта от по-устойчиви и интегриращи процеси на планиране като начин за справяне със сложността на градската мобилност. Възникват нови подходи за планиране на градската мобилност, докато местните органи се стремят да разчупят предишните подходи на

несподеляне и да разработят стратегии, които могат да стимулират ориентирането към по-чисти и по-устойчиви видове транспорт.

Като цяло, за да постигне целта си, до 2050 г. ЕС трябва да намали емисиите си с 80-95% под нивата от 1990 г. в контекста на необходимите намаления в развитите страни като група. Анализът на новите технологии за превозните средства и управление на трафика ще бъдат от централно значение за намаляване на транспортните емисии в ЕС и останалата част от света. Намаляване на парниковите газове (ПГ) с поне 60% до 2050 г. в сравнение с нивата от 1990 г., а той остава значителен и все още растящ източник на ПГ. Целта на транспортния сектор е до 2030 г. да намали емисиите на ПГ с около 20% под нивото им от 2008 г. Като се има предвид значителното нарастване на емисиите от транспорт през последните две десетилетия, това би ги довело въпреки всичко до ниво с 8% над това от 1990 г. Предизвикателството е да се премахне зависимостта на транспортната система от петрола, без да се жертва ефективността ѝ и без да се застрашава мобилността. В съзвучие с водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“, заложена в стратегията „Европа 2020“¹ и новия план за енергийна ефективност от 2011 г.², главната цел на европейската транспортна политика е да помогне за създаването на система, която подкрепя европейския икономически прогрес, подобрява конкурентоспособността и предлага висококачествени услуги в сферата на мобилността, като същевременно използва ресурсите по-ефективно. На практика транспортът трябва да консумира по-малко и по-чиста енергия, да използва по-добре една модерна инфраструктура и да намали отрицателното си въздействие върху околната среда и ключови природни богатства като водата, земята и екосистемите. В градовете преминаването към по-екологичен транспорт се улеснява от по-ниските изисквания към пробег на превозните средства и по-голямата гъстота на населението. Изборът на средства за обществен транспорт е по-голям, налице са и алтернативи като ходене пеш и каране на велосипед. Градовете страдат най-много от задръствания, лошо качество на въздуха и шумово замърсяване.

Градският транспорт е отговорен за около една четвърт от емисиите на въглероден диоксид, идващи от транспорта, а 69% от пътнотранспортните произшествия възникват в градовете. Постепенното изтегляне на превозните средства, задвижвани с конвенционални горива от градската среда е съществен принос за значителното намаляване на зависимостта от петрола, на емисиите на парникови газове, както и на замърсяването на въздуха и шумозамърсяването на местно ниво. То ще трябва да бъде съпътствано от развитието на подходяща инфраструктура за зареждане за новите транспортни средства. Употребата на по-малки, по-леки и по-специализирани превозни средства за транспорт на пътници трябва да се насърчава. Големите автомобилни паркове от градски автобуси, таксите и микробуси за доставка са особено подходящи за въвеждането на алтернативни горива и системи за задвижване. Те могат да дадат значителен принос към намаляването на въглеродната интензивност на градския транспорт, като същевременно служат и за изпитателен стенд за нови технологии и възможност за ранно реализиране на пазара. Пътните такси и премахването на несправедливото данъчно облагане също могат да съдействат за насърчаване на използването на обществения транспорт и постепенното въвеждане на алтернативни принципи на задвижване.

Технологичните нововъведения могат да постигнат по-бърз и по-евтин преход към по-ефективна и устойчива европейска транспортна система като действат по три основни фактора:

- Ефективност на транспортните средства чрез нови двигатели, материали и дизайн;

¹ COM (2010)2020.

² COM (2011)109.

- Използване на по-чиста енергия чрез нови горива и системи за задвижване;
- По-добро използване на мрежата и по-безопасна и сигурна дейност чрез информационни и комуникационни системи.

Плановите за устойчива градска мобилност целят стимулиране на балансираното развитие и подобрената интеграция на различните видове градска мобилност. В тази концепция за планиране се подчертава, че градската мобилност е насочена най-вече към хората. Поради това се поставя акцент върху участието на гражданите и заинтересованите страни и се насърчават промени в поведението по отношение на мобилността. В контекста на градските зони е нужна смесена стратегия, включваща планиране на земеползването, схеми за ценообразуване, ефективен обществен транспорт и инфраструктура за немоторизирано придвижване, както и за зареждане на екологично чисти превозни средства, за да се намалят задръстванията и вредните емисии. Градове над определена големина трябва да бъдат насърчавани да разработват планове за градска мобилност, които съдържат всички тези елементи. Планът за градска мобилност трябва да е в пълен синхрон с плана за интегрирано развитие на общината. Ще е необходима общоевропейска рамка за постигане на оперативна съвместимост на схемите за таксуване на междуградските и градските участници в движението.

При подготовката на Плана за устойчива градска мобилност колективът, изготвил документа, се е съобразил с:

✓ **Действащата европейска нормативна уредба:**

- Зелена книга „Към нова култура на градска мобилност“ на Европейската комисия, 2007 г.;
- Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета;
- Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа;
- Директива 2008/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 година относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури;
- Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 година за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства;
- План за действие по градска мобилност на Европейската комисия, 2009 г.;
- Директива 2010/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 година относно рамката за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт Текст от значение за ЕИП;
- Стратегия за незамърсяващи и енергийно ефективни превозни средства на Европейската комисия, 2010 г.;
- Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност - подготвяне на европейския транспорт за бъдещето, ЕК 2020;
- Бяла книга „Пътна карта за единна Европейска транспортна област – към конкурентоспособна и ефикасна транспортна система“ на Европейската комисия, 2011 г.;

- Регламент № 315 на ЕС „Насоки за развитие на Трансевропейската транспортна мрежа“, 2013 г.;
- Концепция за планове за устойчива градска мобилност (Приложение към Съобщение на Европейската Комисия СОП (2013)913);
- Европейска комисия (2017) Бяла книга за бъдещето на Европа. Размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г.;
- Сближаването в Европа до 2050 г. Осми доклад за икономическо, социално и териториално сближаване;
- Европейско споразумение за главните международни пътни артерии (AGR);
- Доклад на комисията за регионално развитие от 2016 г. относно европейското териториално сътрудничество;
- Резолюция на Европейския парламент от 13 март 2018 г. относно изоставащите региони в ЕС (2017/2208(INI)).
- ✓ **Действащата национална нормативна уредба:**
 - Закон за автомобилните превози;
 - Закон за устройство на територията;
 - Закон за местното самоуправление и местната администрация;
 - Закон за общинската собственост;
 - Закон за пътищата;
 - Закон за опазване на околната среда;
 - Закон за движението по пътищата;
 - Закон за чистотата на атмосферния въздух;
 - Закон за защита от шума в околната среда;
 - Закон за регионалното развитие;
 - Актуализирана Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.;
 - Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г., приета с Решение № 899/ 16.11.2022 г. на МС;
 - Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България 2012-2030 г.;
 - Актуализирана Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г.;
 - Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г., одобрена с Решение № 336/ 23.06.2017 г. на МС;
 - Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България 2012-2030 г.;

- Национална програма за развитие: „България 2030“;
- Национална стратегия за адаптиране към климатичните промени, МОСВ, 2018 г.;
- Национален план за възстановяване и устойчивост;
- Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.;
- Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.;
- Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.;
- Програми за териториално сътрудничество 2021-2027 г.;
- Наредба № 2/ 2002 г. на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси и леки автомобили;
- Наредба № 2/ 2004 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за планиране и проектиране на комуникационно транспортни системи на урбанизираните територии;
- Наредба № 2/ 2006 г. на Министерството на финансите за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване по автомобилния транспорт, предвидени в нормативни актове за определени категории пътници;
- Наредба № 3/ 2005 г. на Министерството на финансите за условията и реда за предоставяне на средства за субсидиране на превоза на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградски транспорт и транспорта в планински и други райони;
- Наредба № 33/ 1999 г. на Министерството на транспорта за обществен превоз на пътници и товари на територията на Република България;
- Наредба № 7/ 2003 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;
- Наредба № 4/ 2009 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания;
- Наредба № 1/ 2001 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за организиране движението по пътищата;
- Наредба № 2/ 2001 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за сигнализацията на пътищата с пътна маркировка;
- Наредба № 17/ 2001 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за регулиране на движението по пътищата със светлинни сигнали;
- Наредба № 18/ 2001 г. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за сигнализация на пътищата с пътни знаци;
- Наредба за условията и реда за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт приета с Постановление № 14 от 21.01.2013 г. на МС.

✓ **Действащата общинска нормативна уредба:**

- План за интегрирано развитие на Община Айто̀с за периода 2021-2027 г.;
- Програма за управление на качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021–2028 година;
- Програма на Община Айто̀с за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива за периода 2018-2028 година;
- Общ устройствен план на Община Айто̀с, приет с Решение № 431/ 31.01.2018 г. на ОС Айто̀с;
- Наредба за управление на общинските пътища в Община Айто̀с, приета с Решение № 388 /25.10.2017 г. на ОС Айто̀с;
- Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Айто̀с, изменена с Решение № 511 /22.12.2022 г. на ОС Айто̀с;
- Наредба за изграждане, стопанисване, контрол и опазване на зелената система на територията на Община Айто̀с, приета с Решение № 135/ 28.08.2020 г. на ОС Айто̀с;
- Наредба № 4/ 2006 г. за общественя ред при използване на превозни средства на територията на град Айто̀с, изменена с Решение № 172/ 20.09.2012 г. на ОС Айто̀с.

1. ДЪЛГОСРОЧНА ВИЗИЯ И ЯСЕН ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Акцентът на Плана за устойчива градска мобилност е насочен към предприемане на следните стъпки:

- Да се създадат процедури и механизми за финансово подпомагане на европейско ниво на проверки на градската мобилност, както и на плановете за градска мобилност, да се създаде „Европейско табло с резултати“ по отношение на градската мобилност, базиращо се на общи цели;
- Да се проучи възможността за европейска мрежа за поддръжка на постепенното въвеждане на плановете за градска мобилност в европейските градове;
- Да се интегрира градската мобилност в евентуално партньорство за нововъведения като „Интелигентни градове“;
- Да се насърчават големите работодатели да разработят фирмени планове за управление на мобилността;
- Да се разработи утвърдена рамка за таксуване на потребителите на градски пътища и схеми за ограничаване на достъпа и тяхното приложение, включително и законова и утвърдена оперативно-техническа рамка за приложенията за превозни средства и инфраструктури;
- Да се създадат насоки за най-добрите практики за по-добър контрол и управление на градските товаропотоци (напр. консолидационни центрове, размер на превозните средства в старите центрове, нормативни ограничения, времеви интервали за доставка, неизползван потенциал на речния транспорт);
- Да се определи стратегия за преход към „почти нулеви емисии в градската логистика“, която да съчетава всички аспекти на териториалното планиране, достъпа до железопътни линии и реки, търговски практики и информация, таксуване и стандарти за технологиите за превозните средства.

2. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПЛАНА. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

Устойчивата градска мобилност по-скоро е метод за справяне с проблемите, имащи отношение към транспорта, по един по-ефикасен (с минимум средства) и по-ефективен (с максимум резултат) начин. Съществените ѝ характеристики са:

1. Широко участие посредством привличане на гражданите и заинтересованите страни от самото начало и по време на целия процес на взимане на решения, изпълнение и оценка, изграждане на местен капацитет за решаване на комплексните въпроси на планирането и осигуряване на равнопоставено представяне на половете.

Хората са във фокуса на планирането на устойчива градска мобилност – с приоритет е пешеходния транспорт, следван от велосипедното движение, публичния транспорт и индивидуалния транспорт по опита на организацията на мобилността във фламандските градове.

Гражданите и заинтересованите страни е нужно да бъдат включени от начало до край в процеса на вземане на решения. Необходимо е да се внедряват „интелигентни системи за управление на градския трафик“. Тези интелигентни системи са изградени на база обща цел и взаимно доверие между участниците в движението, на убедеността, че предприеманите стъпки са в общия интерес на всички и на всеки поотделно.

Гражданското общество е във фокуса на планирането на устойчива градска мобилност. Основният фактор един град да се превърне в модерен европейски град, отстояващ своята културна идентичност, е възможността, която той предоставя на хората да поемат отговорност за своите действия.

2. Гаранция за устойчивост, балансирайки между социалното равенство, екологичното качество и икономическото развитие.

3. Интегриран подход в отчитането на практики и политики между видовете транспорт, секторните политики (териториално и градоустройствено планиране, екология, икономическо развитие, социално включване, здраве, безопасност), обществени и частни институции.

Изготвянето на плана за интегрирана и устойчива градска мобилност на град Айтос е ключов фактор за ефективното разрешаване на проблемите свързани с:

- Негативното въздействие на транспорта върху здравето;
- Сигурността и безопасността на гражданите;
- Замърсяването на околната среда;
- Енергийната неефективност и неефективността на разходите за транспорт на хора и товари;
- Подобряване на градската среда, градската архитектура и качеството на живот.

Интегрирането на различните транспортни средства и увеличаване възможностите за ефективно свързване и бързо придвижване в градската среда на гражданите и гостите на град Айтос, са ключови за удовлетворяване на нуждите на хората и бизнеса, както и за постигане на динамично, устойчиво и интелигентно развитие на града.

Подготвеният документ кореспондира с приетата **от Европейската комисия Концепция за плановете за устойчива градска мобилност**.

В него е направен анализ на **настоящото състояние на градската мобилност** като при изготвянето му е отделено внимание на състоянието на:

- **Обществения транспорт** – Направен е анализ на качеството, сигурността, интеграцията и достъпността на услугите за обществен транспорт, като се обхващат инфраструктурата, паркът от превозни средства и услугите.
- **Немоторизирания транспорт** – Направен е анализ на привлекателността, безопасността и сигурността на ходенето пеш и използването на велосипеди. Извършена е оценка на съществуващата инфраструктура и е направено предложение как да бъде подобрена.
- **Съчетаването на различни видове транспорт** – В тази насока са направени предложения как да се допринесе за повишена интеграция на различните видове транспорт и са предложени мерки, насочени конкретно към осигуряването на безпроблемна и мултимодална мобилност и транспорт.
- **Безопасността на градските пътища** – В стратегическата част на документа са включени дейности за подобряване на пътната безопасност, които се основават на анализ на основните проблеми в областта на пътната безопасност и рисковите места в съответния градски район.
- **Автомобилния транспорт** – По отношение на пътната мрежа и моторизирания транспорт е разгледан въпроса относно пътния поток и местата за паркиране. Посочени са мерките към оптимизиране на използването на съществуващата пътна инфраструктура и подобряване на положението в определените проблемни места, както и в общ план. Проучен е потенциалът за преразпределяне на пътното пространство към други видове транспорт или други обществени функции и видове употреба, които не са свързани с транспорта.
- **Градската логистика** – В плана за устойчива градска мобилност са посочени също така мерки за подобряване на ефективността на градската логистика, включително товарните доставки, като същевременно се намалят свързаните с това вредни външни въздействия като емисии на парникови газове, замърсители и шум.
- **Управлението на мобилността** – В това направление са включени действия за насърчаване на промяна към по-устойчиви модели на мобилност. В комуникационния план е посочено как да се осигури участието на гражданите, работодателите, училищата и други заинтересовани страни.
- **Интелигентни транспортни системи (ИТС)** – Чрез използването на ИТС се осигурява наблюдението и отчитането на всяка от мерките, изготвени в рамките на плана за устойчива градска мобилност.

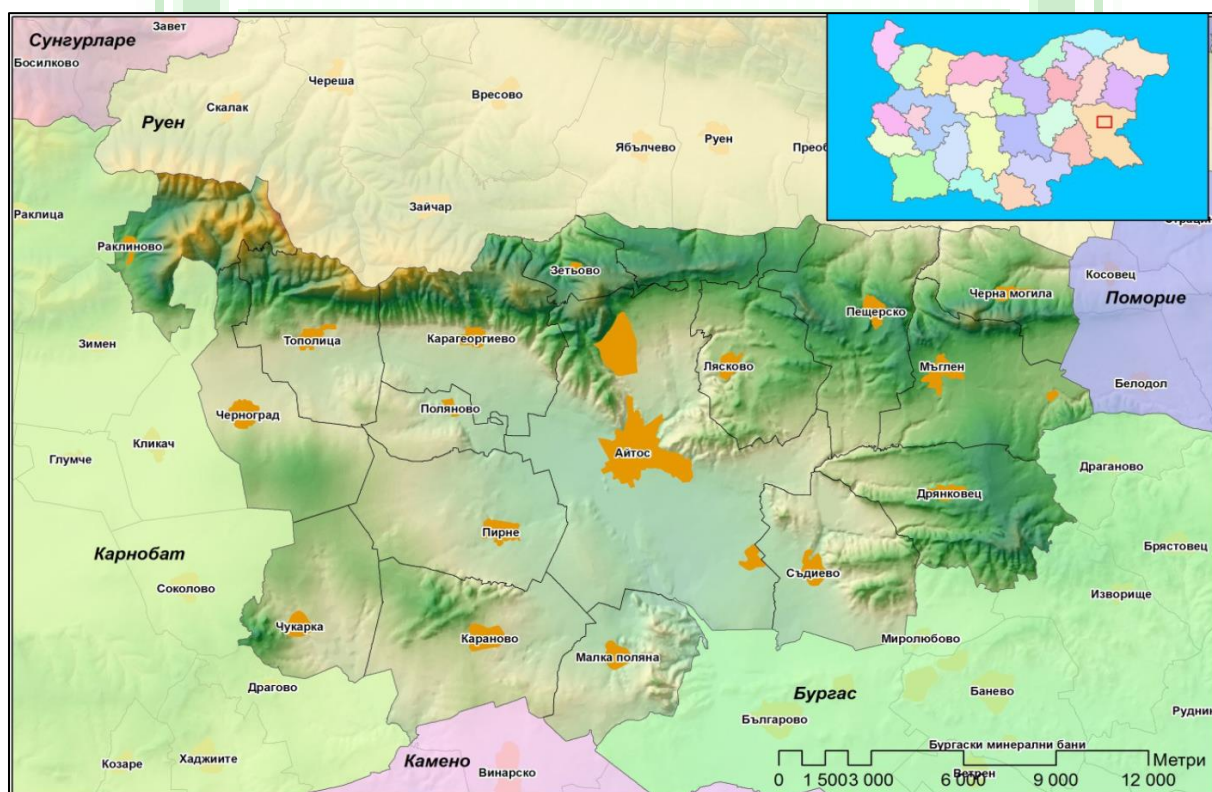
I. АНАЛИЗ НА ТЕКУЩАТА СИТУАЦИЯ

1. ПРОСТРАНСТВЕНА СТРУКТУРА И ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ

1.1. Пространствена структура

Община Айтос е разположена в Югоизточна България, като формира дял от централната част на северната периферия на област Бургас. Територията на общината включва части от Източна Стара планина (Карнобатска и Айтоски планини), долината на Айтоска река и част от северният „борд“ на Бургаската низина. **Граничи с общините Руен, Поморие, Бургас, Камено и Карнобат.**

Фигура № 1. Карта на Община Айтос

Източник: Програма на Община Айтос за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива за периода 2018-2028 година

Територията на Община Айтос е с площ 402.9 km² и е една от съставните общини на Област Бургас. Преобладаващата част от общината (73%) е заета от обработваеми земеделски земи. Горите и горските територии заемат 22% от територията на общината. Населените места и урбанизирани територии заемат около 3% от територията на общината. Селищната мрежа се формира от 17 населени места, от които един град и 16 села.

Град Айтос е вторият по брой на населението в Област Бургас и представлява общински център, с влияние и върху съседните общини. Той е административен център с типично градска антропогенна дейности, в него се развива почти цялата индустрия и основните дейности в сектора на услугите. Като водещи в общинската икономика може да се определят дяловете на селското и горското стопанство, следвани от преработващата промишленост. Основните отрасли са хранително-вкусовата, консервната промишленост, мелничарството, които се възползват от

развитието на селското стопанство. Към тях са и: дървопреработващата, шивашката и текстилната промишленост. Основната част от преработвателните предприятия са разположени в обособените производствени и индустриални зони в град Айто̀с. В общината няма концентрация на големи промишлени производства и емитиращи високостойностни концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух. Преобладават малките и средни предприятия, стопански единици в сферата на услугите, транспорта и строителството.

1.2. Демографско развитие

Населението на Община Айто̀с към 31.12.2021 г., по данни на НСИ, възлиза на 27,326 души, от които мъжете са 13,296 души, а жените – 14,030 души (съответно 48.7% и 51.3%). 69% (18,974 души) са концентрирани в общинския център град Айто̀с и едва 31% (8,352 души) от населението обитават останалите населени места. От тях с население над 1,000 души са само с. Карагеоргиево и с. Мъглен. С население между 500 – 1,000 жители са четири села (Пирне, Пещерско, Тополица и Чукарка). Останалите 10 населени места са с население под 500 жители. Териториалното разпределение на населението е неравномерно със силен превес на гр. Айто̀с. Средната гъстота на населението в града към края на 2021 г. е 241 души/км².

Демографската картина в общината не се различава от установените национални и регионални тенденции, характерни за по-малките населени места.

Таблица № 1. Динамика на населението в Община Айто̀с, общо и по местоживеење (сравнителен анализ)

Година	Общо	В градовете	%	В селата	%
2021 г.	27,326	18,974	69.44	8,352	30.56
2020 г.	27,610	19,142	69.33	8,468	30.67
2019 г.	27,632	19,135	69.25	8,497	30.75

Източник: НСИ

Отрицателният естествен и механичен прираст допълнително задълбочава процеса на застаряване на населението и води до промяна на полово-възрастовата структура на населението.

От икономическа гледна точка възрастовата структура се характеризира с натрупване на хора в работоспособна възраст – 60.69% от населението на общината, но близо 40.1% от населението в тази възрастова група е на възраст между 40-65 г.

Таблица № 2. Разпределение на трудовите ресурси в Община Айто̀с (сравнителен анализ)

Година	Под трудоспособна възраст		В трудоспособна възраст		Над трудоспособна възраст	
	брой	(%)	брой	(%)	брой	(%)
2021 г.	4,995	18.28	16,558	60.59	5,773	21.13
2020 г.	5,040	18.25	16,725	60.58	5,845	21.17
2019 г.	5,098	18.42	16,695	60.42	5,839	21.13

Година	Под трудоспособна възраст		В трудоспособна възраст		Над трудоспособна възраст	
	брой	(%)	брой	(%)	брой	(%)
2010 г.	4,959	17.35	17,988	62.94	5,632	19.71

Източник: НСИ

Показателно за застаряването на населението е преразпределението на трудовите ресурси по възрастови групи. За последните 10 години, хората в трудоспособна възраст са намалели, за сметка на тези в над-трудоспособна възраст. С оглед на възрастовата структура на населението през следващите години може да се очаква по-значимо намаление на работната сила в общината.

Застаряването на населението е функция, както на демографските процеси, при които миграцията засяга основно млади хора, но така също и от бавното увеличение на средната продължителност на живот. Делът на населението в под трудоспособна възраст (0-14 години) през 2021 г. е 6.94% от населението на общината, като тенденцията на намаление ще се запази и през следващите години, в резултат на намаляване на фертилния контингент и отлагане на ражданията за по-късен етап. Съществува вероятност в бъдеще да се изпита остър дефицит на младо трудоспособно население.

Основните причини за намаляване на населението включват относително голям брой лица на възраст над 65 г., по-малката част от населението от женски пол, достигащо фертилна възраст през периода, попадащ в тези прогнози и леко подобряване на миграционните потоци. В края на 2030 г. се очаква населението на общината да намалее с 3,636 жители, при средногодишен ръст от -1.2% за периода 2021-2030 г.

Изводите от анализа на демографската среда в Община Айтос са:

1. Демографската ситуация не предполага оптимистични прогнози. Демографската ситуация в общината се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението, намаляваща раждаемост, отрицателен естествен и механичен прираст. Влошен е общият коефициент на възрастова зависимост. Стойностите в Община Айтос са по-влошени спрямо средните стойности за страната и за Югоизточен район;
2. Неравномерното разпределение на населението в Община Айтос ще продължи. Ако не се вземат спешни мерки за осигуряване на заетост и подобряване на условията на живот, ще се засили отрицателният миграционен баланс;
3. Неблагоприятни са тенденциите в структурата на населението, като това в трудоспособна възраст (между 15 и 64-годишна възраст) намалява значително, а абсолютният и относителен дял на населението на възраст над 65 години нараства;
4. Пазарът на труда в общината показва известно подобрене. Налице е нарастване на коефициента на икономическа активност и на коефициента на заетост за Община Айтос. Коефициентът на безработица намалява, но е над средните нива регистрирани в страната.

1.3. Промислени предприятия

Структуроопределящи отрасли за местната икономика в Община Айтос са промишленост, търговия и селско стопанство. Основен фактор за икономическото развитие на общината представляват хранително-вкусовата, шивашката и текстилната промишленост и дървопреработващата промишленост.

На територията на Общината са разположени промишлени обекти представени в следващата

таблица.

Таблица № 3. Промислени обекти на територията на Община Айто̀с

№	Наименование на обекта	Предмет на дейност
1	„СИМПТО“ АД	Производство на машини със специално предназначение
2	„Франко“ ЕООД	Преработка и консервиране на плодове
3	„Хелиос милк“ ЕООД	Производство на млечни продукти
4	„Алмар сийфуд“ АД	Преработка на рибни продукти
5	„Айс-Лес“ ООД	Преработка на дърва
6	„СЕМ-АЙТ-97“ АД	Земеделие производство на семена
7	„Кидекс“ ООД	Производство на готови бетонови смеси
8	„Нова кабел“ ООД	Производство на изолирани проводници
9	„Интер-фитингс“ ООД	Производство на радиатори и фитинги
10	„Класа“ ЕООД	Производство на конфекция
11	„Агляятекс“ ЕООД	Производство на изделия от текстил
12	„Интерпласт 1“ ЕООД	Производство на изделия от пластмаса
13	„Мурад 61“ ООД	Производство на мебели
14	„Аустротерм България“ ЕООД	Топло и шумоизолационни продукти

Източник: Програма на Община Айто̀с за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива за периода 2018-2028 година

Предприятията с местно икономическо значение и общинските предприятия на територията на Общината са представени в следващата таблица.

Таблица № 4. Общински предприятия и предприятия с местно икономическо значение на територията на Община Айто̀с

Предприятия с местно икономическо значение	Общински предприятия
„Димон“ ЕООД	„Айто̀с – Автотранспорт“ ООД – транспортни и ремонтни услуги
„Бургаспътстрой“ АД	
„Хелиос Милк“ ЕООД	„Авицена“ ЕООД – търговия на медикаменти и лекарствени препарати
„Лимец“ ООД	
„Делта Мебел Груп“ ЕООД	

Предприятия с местно икономическо значение	Общински предприятия
„Хляб и сладкарски изделия“ ЕООД	„МБАЛ – Айтос“ ЕООД – основен изпълнител на болнична медицинска помощ
„Десий“ ООД	„Медицински център I – Айтос“ ЕООД – пряк изпълнител на извънболнична медицинска помощ
„Механизация и борба с ерозията“ ООД	
„Дивекс 2“ ООД	„Генгер“ ЕООД – насочена към сферата на туризма

Източник: Програма на Община Айтос за насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници и биогорива за периода 2018-2028 година

От предприятието „Куш мода“ ООД има информация, че в обект „Шивашки цех“ с. Ябълчево, община Руен работят 44 работници от Община Айтос, които се извозват със служебен транспорт в рамките на работното време.

От предприятието „Нурсан Отомотив“ ЕООД има информация, че в с. Люляково, община Руен работят 148 работници от Община Айтос, които се извозват със служебен транспорт в рамките на работното време.

2. ТРАНСПОРТНА ИНФРАСТРУКТУРА

Пътната инфраструктура е основен фактор за добрата свързаност, достъпност и цялостното развитие на Община Айтос.

Пътната мрежа на територията на общината включва републикански, местни (общински и частни) пътища и улици.

2.1. Републиканска пътна инфраструктура

Географското разположение на Община Айтос определя значението ѝ като важен транспортен възел, през който преминават пътните връзки, свързващи северните и южните части на страната. Близостта на най-голямото пристанище на Черно море и летище Бургас благоприятстват осъществяването на транспортни връзки със страните от Черноморската зона, а така също и с Близкия Изток. В непосредствена близост до границите на общината преминава автомагистрала „Тракия“, която е основна транспортна артерия за страната, като освен в посока запад - изток, тя осъществява връзка и на юг, в посока турска и гръцка граница (чрез автомагистрала „Марица“), както и към останалите южни части на страната чрез първокласни пътища. През територията на общината преминава първокласният път „София – Бургас“ и третокласните Провадия (Варна) и Средец. Останалите пътища в района са четвъртокласни (общински). На територията на Община Айтос преминават 40.474 км от републиканските пътища на България.

По данни от Агенция „Пътна инфраструктура“, ОПУ – Бургас, държавната пътна мрежа на територията на Община Айтос е представена от следните пътища:

- Път I-6, с международна категоризация E-773 (Ямбол – Карнобат – Бургас);
- Път III-208 (Варна – Дъскотна – Айтос);
- Път III-539 (Средец – Дюлево – Русокастро – Трояново – Айтос (Карнобат – Бургас).

Таблица № 5. Републикански пътища, преминаващи през територията на ОПУ в Община Айтос

Път №	Наименование на пътя	от км	до км	Дължина в км
Първи клас				
I-6, E-773	Ямбол – Карнобат – Бургас	458.523	480.209	21.686
Трети клас				
III-208	Варна – Дъскотна – Айтос	86.700	94.231	7.531
III-539	Средец – Дюлево – Русокастро – Трояново – Айтос (Карнобат – Бургас).	35.300	46.557	11.257

Източник: Общ устройствен план на Община Айтос

Общата дължина на първокласната пътна мрежа е 21,686 км, а на третокласната пътна мрежа е 18,788 км.

По данни от Общия устройствен план на Община Айтос, приет с Решение № 431/ 31.01.2018 г. на ОС Айтос, състоянието на републиканската пътна мрежа в Община Айтос е следното:

Таблица № 6. Състоянието на републиканската пътна мрежа на територията на Община Айтос

№	Наименование на показателя	АМ	I-ви клас	II-ри клас	III-ти клас	IV-ти клас	Пътни връзки при възли	Общо
1	Степен на изграждане на пътищата							
а)	Пътища с настилка (км)		21.686		18.788			40.474
б)	Пътища с настилка (км)							
в)	Всичко (км)	0.0	21.686	0.000	18.788	0.000	0.000	40.474
2	Състояние на настилката							
а)	Добро (км)		14.007		5.400			19.477
б)	Средно (км)		7.609		2.131			9.740
в)	Лошо (км)		0.000		11.257			11.257
г)	Всичко (км)	0.0	21.686	0.000	18.788	0.000	0.000	40.474
3	Пътища по вид настилка							
а)	Асфалтобетонна (км)		21.686		18.788			40.474
б)	Биндер (км)							0.000
в)	Асфалтова повърхностна							0.000

№	Наименование на показателя	АМ	I-ви клас	II-ри клас	III-ти клас	IV-ти клас	Пътни връзки при възли	Общо
	обработка (км)							
г)	Асф. проп. субив и др. асф. покритие (км)							0.000
д)	Паважна (км)							0.000
е)	Циментобетонена (км)							0.000
ж)	Трошенокаменна (км)							0.000
з)	Баластрена (км)							0.000
и)	Всичко (км)	0.0	21.686	0.000	18.788	0.000	0.000	40.474

Източник: Общ устройствен план на Община Айто̀с

На територията на Община Айто̀с има общо шест преброителни пункта. Три от тях /Д/ № 72, /Д/ № 52 и /Д/ № 76 се намират на път I-6 (София – Сливен – Лозенец – Карнобат – Бургас), два преброителни пункта са позиционирани на път III-208 (Провадия – Дъскотна – Айто̀с) и един на път III-539 (Средец – Трояново – Айто̀с).

По данни на Общия устройствен план на Община Айто̀с средно-денонощната годишна интензивност на движението по пътищата на територията на Община Айто̀с е:

Таблица № 7. Средноденонощна годишна интензивност на движението

Път	Данни за преброителните пунктове и преброителните участъци					Средно-денонощната годишна интензивност на движението на МПС по видове					
	Преброителен пункт – Вид и №	Километрично положение на ПП	Начален километър на П Участък	Краен километър на П Участък	Леки автомобили	Автобуси	Леко-товарни автомобили	Средно-товарни автомобили	Тежко-товарни автомобили	Тежко-товарни автомобили с ремарке и тип ТИР	
I-6	София – Сливен – Лозенец – Карнобат – Бургас										
	Д	72	459.950	458.500	470.300	4,662	225	1,475	475	221	550
	Г	52	472.000	470.300	477.700	6,618	230	1,729	322	92	398
	Д	76	478.000	477.700	480.800	6,422	303	1,539	477	157	517
III-208	Провадия – Дъскотна – Айто̀с										
	Д	855	87.500	83.800	87.600	3,802	52	789	223	60	329

Път	Данни за преброителните пунктове и преброителните участъци					Средно-денонощната годишна интензивност на движението на МПС по видове					
	Преброителен пункт – Вид и №	Километрично положение на ПП	Начален километър на П Участък	Краен километър на П Участък	Леки автомобили	Автобуси	Леко-товарни автомобили	Средно-товарни автомобили	Тежко-товарни автомобили	Тежко-товарни автомобили с ремарке и тип ТИР	
	Д	854	92.800	87.600	92.900	4,921	111	742	199	58	349
III-539	Средец – Трояново – Айтос										
	Д	2,082	35.300	34.300	46.500	499	10	92	20	29	8

Източник: Общ устройствен план на Община Айтос

Извършени са:

- Рехабилитация на път I-6 (София – Бургас) от км 458+500 до км 480+200;
- Рехабилитация на път III-208 (Провадия – Айтос) от км 86+700 до км 94+200;
- Рехабилитация на път III-539 (Средец – Трояново – Айтос) от км 35+300 до км 46+600.

По-значим инвестиционен проект с над-общинско значение е изграждането на нов четирилентов път в направление Айтос (Съдиево) – Бургас (вкл. велоалея по протежението на пътя), който ще е част от републиканската пътна мрежа и ще осигури много бърза и надеждна връзка между двата общински центъра. Перспектива за облекчаване транспортната натовареност в града би предоставил и изграждането на обходен път на гр. Айтос (околовръстно шосе, който ще изнесе извън градската зона преминаващия транзитен трафик).

2.2. Общинска пътна инфраструктура

Същинското транспортно обслужване на общината се осигурява чрез общинската пътна мрежа. Тя включва бившите четвъртокласни пътища и местни пътища, осъществяващи преки връзки между населените места. Общата дължина на общинската пътна мрежа обслужваща Община Айтос е 94,3 км. От тях преобладават тези с асфалтово покритие, като само 6.20 км са без настилка (черни пътища). Състоянието на пътната настилка се определя като задоволително. Недостатъчни обаче се оказват средствата за тяхното ремонтиране и поддръжка.

По данни на Община Айтос общинската пътна мрежа включва следните общински пътища:

Таблица № 8. Списък на общинска пътна мрежа

№	Път номер	Наименование	Километраж	Дължина	Дължина
			От км	До км	
1	BGS1001	/III-539, Караново – Айтос/ – Пирне – /I-6/	0.000	3.400	3.400
2	BGS1002	/I-6, Карнобат – Айтос/ – Черноград – Граница общ.	0.000	7.400	7.400

№	Път номер	Наименование	Километраж	Дължина	Дължина
			От км	До км	
		(Айтос – Карнобат – Айтос) – Раклиново	8.600	12.800	4.200
3	BGS1003	/I-6, Карнобат – Айтос/ – Поляново – Карагеоргиево /BGS1004/	0.000	4.800	4.800
4	BGS1004	/I-6/ Айтос – Карагеоргиево – Тополица – Граница общ. (Айтос – Карнобат) – Кликач – /I-6/	0.000	16.000	16.000
5	BGS2005	/I-6/ Айтос – Бургас/ – Съдиево	0.000	1.500	1.500
6	BGS2006	/I-6/ Карнобат – Айтос/ – Чукарка	0.000	3.500	3.500
7	BGS2007	/I-6/ Айтос – Малка поляна	0.000	7.000	7.000
8	BGS2008	/III-208, Ябълчево – Айтос/ – Зетьово	0.000	2.600	2.600
9	BGS2011	/III-208/ Айтос – Мъглен – Мостино	0.000	16.000	16.000
10	BGS2013	/BGS2011, Айтос – Мъглен/ – Пещерско	0.000	5.100	5.100
11	BGS2014	/BGS2011, Айтос – Мъглен/ – Черна могила	0.000	4.000	4.000
12	BGS2061	/I-6, Карнобат – Айтос/ – Глумче – Зимен – Граница общ. (Карнобат – Айтос) – /BGS1002/	10.000	11.400	1.400
13	BGS3009	/III-208/ Айтос – Граница общ. (Айтос – Руен) – Ръжица – /III-2085/	0.000	8.000	8.000
14	BGS3010	/BGS3009, Айтос – Ръжица/ – Лясково	0.000	2.200	2.200
15	BGS3012	/BGS2011, Айтос – Мъглен/ – Дрянковец	0.000	7.200	7.200

Източник: *Общ устройствен план на Община Айтос*

Всички общински пътища са с трайна асфалтова настилка. По данни на ОПУ – Бургас, към 2021 г., около 60% от пътната настилка по общинските пътища е в добро състояние, а около 40% от пътните отсечки са в незадоволително състояние, нуждаещи се от цялостна или частична реконструкция.

Частично отсъстват ограничителни съоръжения (мантинели). Наличните имат дефекти: поява на ръжда, пречупване, откачане в единия край, прекъсвания и други. По този начин се повишава риска от тежки ПТП и нерегламентирано преминаващи пешеходци.

За провеждане на планови ремонти (рехабилитация), за надеждно възстановяване на проектните показатели и системно поддържане за безопасно движение по общинските пътища, през следващите 2023-2030 г., Община Айтос се нуждае от целево финансиране. Тя разполага с актуална Проектна документация за приоритетно изпълнение на ремонтни дейности.

2.3. Улична мрежа

Дължината на уличната мрежа в общинския център град Айтос възлиза на 81.3 км (от тях 76 км

са с трайна настилка), която се поддържа в добро състояние. Уличната мрежа в населените места е с висока степен на изграденост, като значителна част от улиците са асфалтирани или с трайна настилка. Съгласно ПИРО 2021-2027 г., най-належащи за реконструкция са около 8 км от уличната мрежа, а други 5.44 км са определени като нуждаещи се от рехабилитация. Съществуващата комуникационно-транспортна система на град Айто̀с е така изградена, че целия транзитен автомобилен поток по направленията „север-юг“ и „запад-юг“ преминава през основните улични артерии на града – по ул. „Славянска“ (продължение на път I-6) и ул. „Хаджи Димитър“ (продължение на път III-208). И двете отсечки провеждат значителен транзитен за града поток с висок относителен дял на товарни МПС. Товарното движение представлява 15-20% от общия обем на движението. Паркирането в централната градска част на Айто̀с е все по-проблематично и се предвижда тази тенденция да се запази, поради постоянно увеличаващия се брой на колите в града.

Таблица № 9. Състояние на улични настилки Община Айто̀с

№	Населени места	Налични тротоарни настилки (%)	Налични асфалтови настилки (%)
1	гр. Айто̀с	70	85
2	с. Малка поляна	20	60
3	с. Зетъово	5	20
4	с. Караново	35	60
5	с. Съдиево	60	40
6	с. Мъглен	20	15
7	с. Пещерско	25	50
8	с. Черна могила	10	50
9	с. Дрянковец	10	15
10	с. Тополица	20	60
11	с. Пирне	62	66
12	с. Чукарка	15	40
13	с. Карагеоргиево	10	50
14	с. Черноград	40	60
15	с. Поляново	20	60
16	с. Раклиново	20	18
17	с. Лясково	30	40

Източник: Общ устройствен план на Община Айто̀с

Обслужващите улици имат по две пътни ленти, по една за всяка посока на движение (без обособени канавки). Подменени са всички улични осветителни тела с икономични – НЛВН (натриеви лампи с високо налягане). Включването и изключването на осветителните тела е чрез програмируеми часовници. Новите осветителни тела осигуряват икономия на електроенергия в размер на близо 70%, в сравнение с обикновените улични лампи. Тротоарите са отредени от едната или от двете страни на пътното платно. Към настоящият момент не са изградени велосипедни алеи във вътрешнокварталните пространства, но при улиците с ниска интензивност на движението и достатъчна ширина, съществуващата организация на движението позволява придвижване от този тип. Бордюри с малка височина са поставени на обновените участъци. По отношение на хоризонталната маркировка се наблюдава необходимост от ново нанасяне. Вертикална сигнализация по-конкретно пътни знаци и табели е поставена при всички необходими участъци за осигуряване на безопасността и организацията на движение.

Значителни подобрения се наблюдават по отношение на уличната мрежа и уличното осветление на територията на общината. Всяка година се извършват ремонти на уличните настилки в населените места.

Таблица № 10. Средногодишна денонощна интензивност на автомобилното движение за 2020 г. по републиканските пътища в Община Айто̀с

Категории на пътища и улици	Общо МПС/24 часа	Структура на МПС (%)	
		Леки автомобили	Тежкотоварни автомобили
Първокласен път I-6 (ул. „Славянка“)	7,401	83%	17%
Третокласен път III-208 (ул. „Хаджи Димитър“)	6,639	85%	15%

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

Съгласно предоставена справка от Община Айто̀с, броят на регистрираните в Общината превозни средства е 12,400, от които преобладават леките автомобили (97%), товарните автомобили са 2.1%, а автобусите са под 1%. По отношение вида на употребяваните горива, най-голям е дялът на леките автомобили с дизелови двигатели – 60%, следвани от леките автомобили на бензин (40%). Почти 100% от товарните автомобили и автобусите използват дизелово гориво. Автомобилите с газови уредби, както и регистрираните електрически и хибридни превозни средства, са под 1%.

Характерна, както за цялата страна, така и за Община Айто̀с, е високата средна възраст на МПС в експлоатация. Основната част (93%) от регистрираните леки автомобили в общината са на възраст над 15 години, които са без евро категория или отговарят на екологичен стандарт Евро 1 и Евро 2. Леките автомобили, отговарящи на стандарт за изгорели газове Евро 3 са 5%, а на Евро 4 – едва 1.4%.

Таблица № 11. Брой регистрирани леки автомобили в Община Айто̀с според еврокатегория

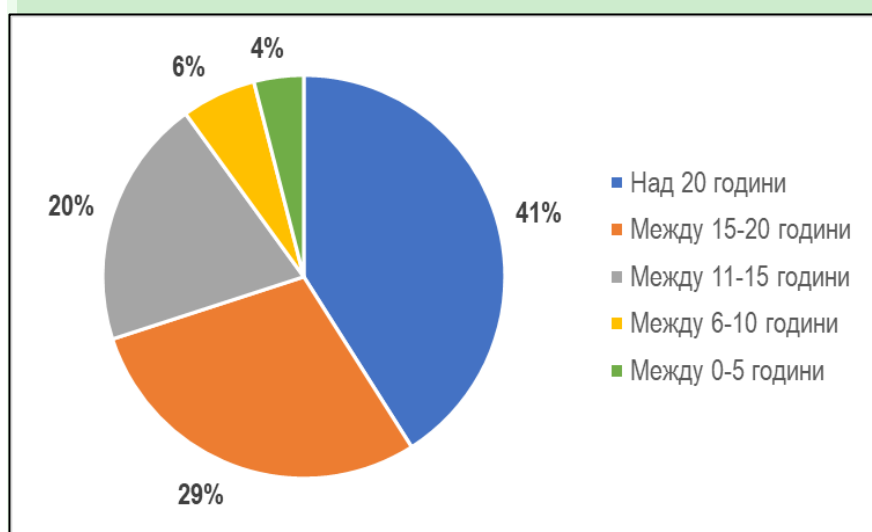
Екокатегория	Брой леки автомобили	Относителен дял
Без евро категория, Евро 1 и Евро 2	11,241	93.4%
Евро 3	607	5.0%

Екокатегория	Брой леки автомобили	Относителен дял
Евро 4	186	1.5%
Евро 5	1	0.1%
Общо леки автомобили	12,035	100%

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

Фигура № 2. Възраст на регистрираните леки автомобили в страната към 2019 г., %

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

На предишната фигура е представена графика, илюстрираща възрастовата структура на леките автомобили в страната към 2019 г. От графиката ясно се вижда, че от всички леки автомобили в страната едва около 10% от тях са на възраст до 10 години и отговарят на Европейски стандарти за емисии Евро 5 и Евро 6. Най-малък е дялът на новите леки автомобили, тези до 5 години – едва 4%, а на автомобилите между 6 и 10 години – 6%. Основната част (41%) от леките автомобили са на възраст над 20 години, които са без евро категория или отговарят на екологичен стандарт Евро 1 и Евро 2. Леките автомобили между 15 и 20 години, отговарящи на стандарт за изгорели газове Евро 3, са 29%, а на Евро 4 (между 11 и 15 години) – 20%.

Принос към замърсяването на въздуха има и вторичното суспендиране на фини прахови частици след използването на инертни материали за зимна обработка на пътищата. Ако използваните за зимна поддръжка материали не се почистват, тяхното количество нараства непрекъснато, а оттук нараства и количеството на суспендираните обратно във въздуха частици.

Дейностите по зимно поддържане и снегоръчване на пътната и улична мрежа в Община Айто̀с включват механизано и ръчно почистване на пътните настилки чрез разпръскване минерални материали – пясък, смесен със сол в определено съотношение. Опесъчаването се извършва основно машинно при разходни норми за общински пътища 100-600 г/м² за минералните материали и 5-50 г/м² за солта. За тротоарите и пешеходните площи/зони в гр. Айто̀с на площ от 30 декара, разходната норма за опесъчаването е до 1.5 кг/м². Използваните материали за зимно поддържане се разпръскват периодично в продължение на не повече от 30 дни в годината през

зимния период върху поддържаната площ на пътната и уличната мрежа и местата за обществено ползване. Използваните количества инертен материал са минимални, но въпреки това допринасят за увеличаване на пътния нанос и ресуспендиране на прах от пътната настилка, което е взето предвид при оценка на годишните емисии от транспорта.

Таблица № 12. Линейни източници от моделната транспортна схема на Община Айто̀с

№	Наименование	Дължина	Трафик
		(км)	МПС/24 часа
1	I-6 (Айтос – Бургас)	8.191	7,401
2	I-6 (Айтос – Карнобат)	4.154	7,401
3	III-208 (Айтос – Провадия)	7.670	6,639
4	ул. „Славянска“	2.500	7,401
5	ул. „Хаджи Димитър“	1.260	6,639
6	ул. „Ген. Гурко“	2.000	1,000
7	ул. „Христо Ботев“	0.610	1,000
8	ул. „Братя Миладинови“	0.570	1,000
9	ул. „Цар Освободител“	0.850	1,000
10	III-539 (Айтос – Караново)	3.300	1,000
Всичко		31.1	

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

Таблица № 13. Годишни емисии от транспортната схема на Община Айто̀с

Емисии от автомобилния транспорт	Метод на определяне	ФПЧ ₁₀
		т/година
Емисии от двигатели	EMEP/EEA 2019 1.A.3.bi-iv Road transport	15.27
Неауспехови емисии	EMEP/EEA 2019 1.A.3.b.vi-vii Road tyre and brake wear, road abrasion	1.37
Вторично разпрашаване	US EPA AP-42 Section 13.2.1 Paved Roads	18.59
Общо		35.23

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

Маршрут	Брой курса дневно
гр. Айтос – с. Карагеоргиево – с. Поляново	2
гр. Айтос – р. Поляново – с. Пирне – р. Чукарка – с. Чукарка	3
гр. Айтос – с. Карагеоргиево – с. Тополица – гара Черноград – с. Черноград	1
гр. Айтос – с. Карагеоргиево – с. Тополица – гара Черноград – с. Черноград – с. Раклиново	2

Източник: Общинска администрация – Айтос

2.5. Областна транспортна схема

Автобусна линия:

- гр. Айтос, пл. „8-ми март“ – гр. Айтос, МБАЛ – гр. Айтос, ресторант „Орловец“ – р-н с. Съдиево – р-н с. Миротлюбиво – кв. Ветрен – гр. Бургас, жк „Изгрев“, бл. 3/ II ПУ – гр. Бургас, ПГ по химични технологии/ СЗ „Младост“ – гр. Бургас, МБАЛ – гр. Бургас, х-л „Аква“/ х-л „Космос“ – гр. Бургас, жк „Лазур“, бл. 33 – гр. Бургас, жк „Лазур“, бл. 74/ бл. 117 – гр. Бургас, Билкова аптека – гр. Бургас АГ „Запад“.

Часове на тръгване от 06:00 ч. до 19:00 ч. на всеки час, като при курсовете в 8:00 ч. от гр. Бургас – гр. Айтос и в 16:00 ч. от гр. Айтос – гр. Бургас, автобусите влизат и в с. Съдиево.

Маршрута по автобусната линия се изпълнява целогодишно.

2.6. Републиканска транспортна схема

Автобусни линии:

- Шумен – Дибич – Радко Димитриево – р. Ивански – Смядово – Веселиново – р. Риш – Камчия – Съединение – Люляково – р. Люляково – р. Череша – Вресово – р. Вресово – р. Ябълчево – Руен – р. Ябълчево – р. Зетово – Айтос (1 курс дневно).

- АГ Варна – АГ Провадия – Добромир – Билка – р. Дропла – Дъскотна – р. Шиварово – р. Вресово – р. Ябълчево – АГ Айтос (1 курс дневно).

Изпълняват се целогодишно (временно изпълненията им са преустановени, предстои да бъдат отново пуснати).

2.7. Превози на учаци

Среднодневен пробег в км:

- 2020-2021 г.: 2,188 км.
- 2021-2022 г.: 2,193 км.

На територията на Община Айтос се извършва превоз на деца/ ученици по следните транспортни схеми:

Таблица № 15. Транспортни схеми за превоз на деца в Община Айто̀с

Превоз на деца от 3 до 6 годишна възраст
гр. Айто̀с – с. Раклиново – с. Тополица
гр. Айто̀с – с. Зетъово – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Дря̀нковец – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Малка поля̀на – гр. Айто̀с

Източник: Общинска администрация – Айто̀с**Таблица № 16. Транспортни схеми за превоз на ученици в Община Айто̀с**

Превоз на ученици
гр. Айто̀с – с. Черна могила – с. Мъ̀глен /ОУ „Хр. Ботев“ – с. Мъ̀глен/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Раклиново – с. Тополица /ОУ „Светлина“ – с. Тополица/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Черноград – с. Тополица /ОУ „Светлина“ – с. Тополица/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Чукарка – с. Пирне /ОУ „Хр. Ботев“ – с. Пирне/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Поля̀ново – с. Пирне /ОУ „Хр. Ботев“ – с. Пирне/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Караново – с. Пирне /ОУ „Хр. Ботев“ – с. Пирне/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Черноград /ПГСС „Златна нива“ – с. Черноград/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Тополица – с. Карагеоргиево /ПГСС „Златна нива“ – с. Карагеоргиево/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Черна могила – с. Мъ̀глен /ПГСС „Златна нива“ – с. Мъ̀глен/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Чукарка – с. Пирне – /ПГСС „Златна нива“ – с. Пирне/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Зетъово – /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Зетъово/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Пещерско – /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Пещерско/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Караново – /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Караново/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Черна могила – с. Мъ̀глен /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Мъ̀глен/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Съдиево /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Съдиево/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Дря̀нковец /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Дря̀нковец/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Малка поля̀на /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Малка поля̀на/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Чукарка – с. Черноград – с. Раклиново – с. Тополица – с. Карагеоргиево /СУ „Н. Вапцаров“ – с. Карагеоргиево/ – гр. Айто̀с

Превоз на ученици
гр. Айто̀с – Лясково /СУ „Хр. Ботев“ – Лясково/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Пирне /СУ „Хр. Ботев“ – с. Пирне/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Черна могила – с. Мъглен /СУ „Хр. Ботев“ – с. Мъглен/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Черноград – с. Тополица – с. Карагеоргиево /СУ „Хр. Ботев“ – с. Карагеоргиево/ – гр. Айто̀с
гр. Айто̀с – с. Поляново /СУ „Хр. Ботев“ – с. Поляново/ – гр. Айто̀с

Източник: Общинска администрация – Айто̀с

Съгласно Договора за възлагане на обществен превоз на пътници с автобусен транспорт, приложение пакет 2 включва и градска линия, но към момента такава линия не се изпълнява. Община Айто̀с възнамерява, след провеждане на конкурс и сключване на нови договори за предоставяне на услугата обществен превоз на пътници през юни 2023 г., да възложи и действаща градска линия, преминаваща през автогара Айто̀с и ЖП гара Айто̀с.

Общинската фирма „Айто̀с – Автотранспорт“ ЕООД изпълнява своите отговорности със следната налична техника:

Таблица № 17. Транспортни средства на „Айто̀с – Автотранспорт“ ЕООД

№	Марка и модел	Регистрационен номер	Година на регистрация	Изминат пробег /хил. км/	Разход на гориво /л на 100 км/	Евро категория
1	ФОРД ТРАНЗИТ	A 8054 MP	12.03.2015 г.	718	10	6
2	ФОРД ТРАНЗИТ	A 8055 MP	12.03.2015 г.	656	10	6
3	СЕТРА 215 UL	A 2802 KH	08.09.1998 г.	1,360	30	0
4	ПЕЖО БОКСЕР	A 5845 MB	18.03.2009 г.	816	8	4
5	ПЕЖО БОКСЕР	A 5516 KK	27.12.2005 г.	780	10	3
6	ИВЕКО ДЕЙЛИ	A 9448 MC	05.11.2007 г.	675	12	4
7	СЕТРА S 215 NF	A 8949 MM	04.12.1998 г.	1,049	30	0
8	МАН UEL R 313.363	A 1322 MC	16.08.1999 г.	1,048	30	0
9	СЕТРА S 315 H	A 2315 MC	26.05.2000 г.	1,596	30	3
10	СЕТРА S 315 HD	A 1302 MT	24.08.2001 г.	815	33	2
11	МЕРЦЕДЕС 312 D SPRINTER	A 6100 KP	22.04.1997 г.	848	10	0
12	ФОРД ТРАНЗИТ	A 9342 MB	14.06.2013 г.	652	10	5
13	ФОРД ТРАНЗИТ	A 9343 MB	14.06.2013 г.	637	10	5

№	Марка и модел	Регистрационен номер	Година на регистрация	Изминат пробег /хил. км/	Разход на гориво /л на 100 км/	Евро категория
14	МАН 18.310 НОСL	A 6227 HA	26.06.2001 г.	1,010	30	2
15	ФОРД ТРАНЗИТ	A 1479 MX	27.07.2016 г.	605	10	6
16	ФОРД ТРАНЗИТ	A 8198 MX	07.12.2016 г.	581	10	6

Източник: Общинска администрация – Айтос

Към 2021 г. от автомобилния транспорт в Община Айтос се генерират общо 35.23 т/година $ФПЧ_{10}$. Това се дължи основно на вторично разпращаване. Неговият дял достига 53% (18.59 т/година) от емисията на $ФПЧ_{10}$. От двигателите на автомобилите се генерират 15.27 т/година, което е 43%, а делът на неаспукхите емисии е около 4% от общата емисия на $ФПЧ_{10}$, генерирана от транспорта.

2.8. Таксиметров превоз

Таксиметров превоз на пътници е обществен превоз срещу заплащане, извършван с лек автомобил до седем места, включително мястото на водача, по заявен от пътника маршрут и/или крайна точка на превоза. Таксиметров превоз на пътници се извършва от търговци, притежаващи удостоверение за регистрация и разрешение за таксиметров превоз на пътници, издадени от кметовете на общини или от оправомощени от тях длъжностни лица.

За територията на общината оперират 30 автомобила, които изчакват своите пътници на определената за това таксиметрова стоянка, обозначена с пътен знак „Такси“. Местоположението на таксиметровите стоянки е равномерно разпределено по територията на града, като по-голямата част са концентрирани в ЦГЧ до публични обекти и главни улици. Общият брой на местата разположени на таксиметровите стоянки е около 17 бр.

От анализа, проведен на терен, се констатира, че **при част от таксиметровите стоянки липсва или е нарушена целостта на знаците, определяща мястото или маркировката.** За няколко таксиметрови стоянки се констатира, че не са използвани по предназначение и може да бъдат отредени за друг вид дейности или функции.

Следва да се предприемат мерки по надлежно обозначаване на таксиметровите стоянки със знаци и маркировка и да се реструктурират стоянките, които не се използват по предназначение.

Таблица № 18. Данни за таксиметров превоз

Година	Издадени Разрешения за извършване на таксиметров превоз на пътници
2018	29
2019	30
2020	30
2021	30
2022	30

2.9. Влияние на пътният транспорт върху околната среда

Вследствие на ежедневното движение на пътният транспорт се генерира замърсяване на атмосферния въздух.

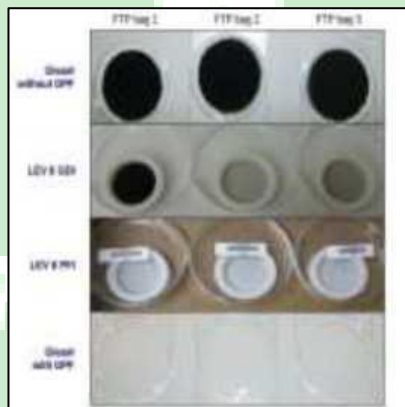
Замърсяването основно се дължи на изгорелите газове на двигателите с вътрешно горене (ДВГ), неауспуховите замърсители като частици, изпускани във въздуха от износване на спирачки, износване на гуми, износване на повърхността на пътя (NEE) и замърсяване от вторичното разпрашаване на праховите частици от пътните настилки.

- **Емисии от изгорелите газове на МПС**

Повечето автомобилни горива (бензин, дизелово гориво, природен газ, етанол и т.н.) са смеси от въглеводороди. При непълното изгаряне на тежките компоненти в горивото се образуват сажди, които се изхвърлят в атмосферата. Частиците са най-сложните емисии на отработилите газове. Твърдите частици, както са дефинирани в повечето норми за емисии, са филтруеми материали, взети от проби от разреждени и охладени отработени газове. Те включват както твърди вещества, така и течен материал, който се кондензира по време на процеса на разреждане. Основните фракции на частиците са въглеродни твърди вещества и тежки въглеводороди, получени от горивото и смазочното масло. В случаите, когато горивото съдържа сяра, хидратираната сярна киселина също може да бъде основен компонент. Частиците от ДВГ включват малки твърди частици от сажди с диаметър под 40 нм и техните агломерати с диаметър до 1 цт.

Външният вид на филтрите от проби на отработени газове, при изгаряне на различни горива и използването на различни технологии в ДВГ, е показан на следващата снимка. Видно е, че дизеловите двигатели (най-горният ред) произвеждат най-големи количества емисии на въглеродни частици. От снимката (най-долният ред) е видно също, че емисиите на частици могат да бъдат ефективно контролирани с помощта на филтри за твърди частици. Според технологиите за бензинови двигатели, двигателите с директно впръскване на бензин (GDI) обикновено произвеждат по-високи емисии, отколкото обикновените двигатели (PFI).

Фигура № 4. Визуализиране на количествата на ФПЧ, емитирани от ДВГ

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

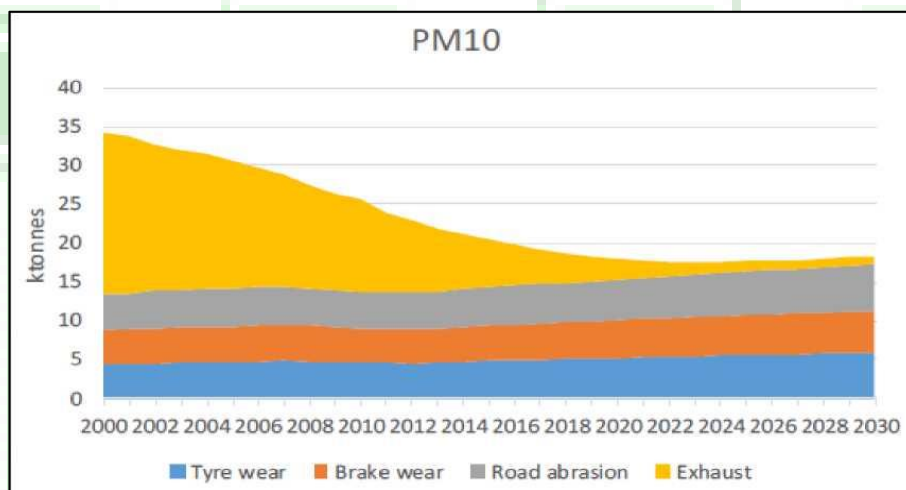
- **Неауспухови емисии от МПС**

Това са емисии от механично триене на гумите с пътната настилка, от триещи се механизми на самите МПС, като спирачните уредби и износване на пътната настилка. Оценката на тези емисии е много важна, т.к. съгласно Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на

ООН) за трансгранично замърсяване на въздуха на дълги разстояния (CLRTAP)³ са признати като важен източник на ФПЧ в атмосферния въздух и са няколкократно по-големи от емисиите от ДВГ. На следващата Фигура е демонстрирано изменението на дела на емисиите от МПС от 2000 до 2030 г. във Великобритания.

Фигура № 5. Емисии на ФПЧ₁₀ от пътния транспорт във Великобритания

Източник: Програма за качеството на атмосферния въздух в Община Айто̀с за периода 2021-2028 г.

Видно от горната графика е, че влиянието на неауспухувите емисии от пътния транспорт все повече нараства.

- **Суспендиране на прах от пътните платна**

Допълнителен източник на частици, свързани с МПС, е повторното суспендиране на отложения по улиците и пътищата прах.

Вторичният унос (разпрашаване) зависи от много фактори, между които са: средната скорост на движение на моторните превозни средства, среднодневния трафик, широчината на пътните платна, наличието или отсъствието на бордюри, канавки и платна за паркиране и други. За специфичните стойности на вторичния унос US EPA предлага критерии за избор, като улиците се разделят на четири групи: с трафик над 10,000 МПС/24 часа (силен трафик), с трафик между 5,000 – 10,000 МПС/24 часа, с трафик от 500 – 5,000 МПС/24 часа и с трафик под 500 МПС/24 часа (слаб трафик). За първият случай се предлагат стойности за пътен нанос (sL) в границите от 0.03 до 0.05 г/м², за втория случай 0.06 до 1 г/м², а за пътища с трафик под 5,000 МПС между 1.5 и 3 г/м². Ниските стойности предполагат отлично състояние на асфалтовото покритие, докато високите стойности отговарят на лошо състояние. Стойностите са съобразени и с правилото, че отлаганията върху пътната настилка в градовете са по-големи в сравнение с тези за извънградските територии.

Предприетите национални мерки, относно техническите прегледи на МПС и контрола за наличие на DPF филтри и катализатори (през 2018 г. бяха въведени някои разпоредби в Наредба № Н-32/16.12.2011 г. за годишните технически прегледи за техническа годност на моторните превозни средства), също ще допринесат за намаляване на емисиите на ФПЧ от изгорелите газове. Така например автомобилите с отстранени филтри за твърди частици генерират почти 10 пъти повече от емисиите на автомобилите с DPF филтри. Направената оценка в НППКАВ показва, че между

³ Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution (CLRTAP).

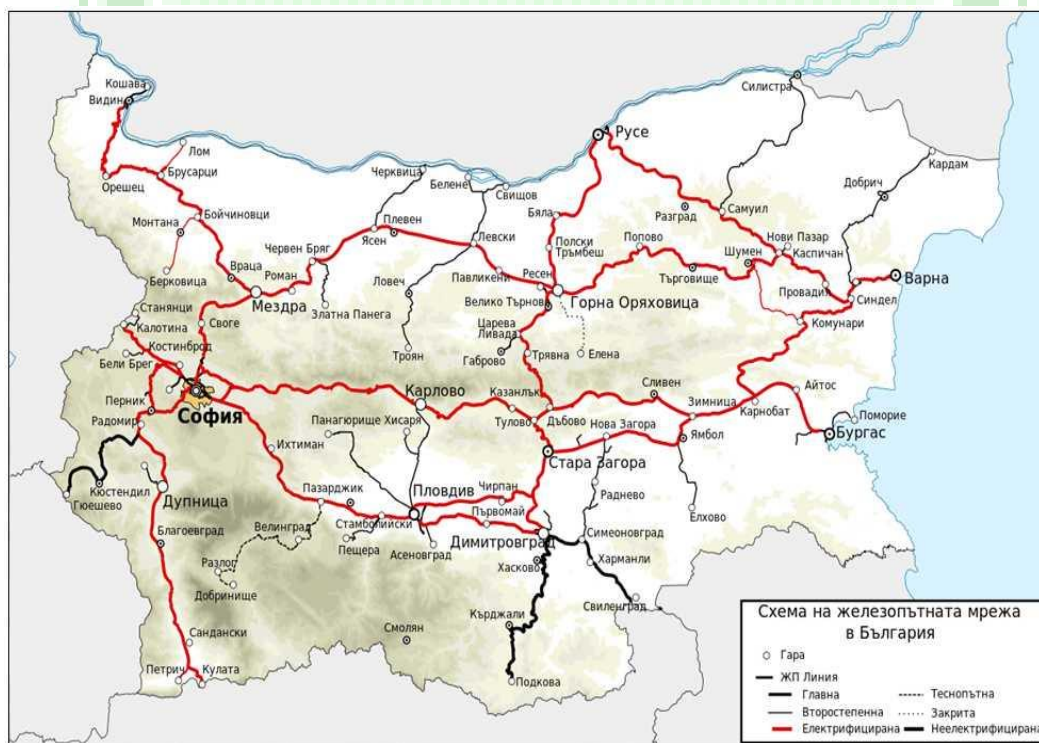
10-50% от собствениците на автомобили в България премахват тези устройства.

Трябва да се има предвид и процеса на отпадане от автопарка на автомобили с евростандарт до и преди Евро 2, поради естествена амортизация. В Община Айтос са регистрирани около 12400 автомобили, но не те са най-значимият източник на емисии. Главен източник на емисии са транспортните потоци по републиканските пътища, преминаващи през гр. Айтос: Бургас – Карнобат – София и Варна – Дъскотна – Айтос, като те формират около 80% от емисиите от транспорта.

3. ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ

През Община Айтос преминава главна железопътна линия № 8 по направление София – Сливен – Карнобат – Айтос – Бургас.

Фигура № 6. Железопътна мрежа на България, 2021 г.

Източник: БДЖ – Пътнически превози.

По данни предоставени от ДП „Национална компания железопътна инфраструктура“ категоризацията на жп линията преминаваща през територията на Община Айтос съгласно „Наредба за категоризация на железопътните линии в Република България, включени в железопътната инфраструктура, и закриване на отделни линии или участъци от линии“ е железопътна магистрала. Класификация на жп линията преминаваща през общината – съгласно Нормативната уредба на ДП „НКЖИ“ по товаронапрежение е V-ти клас. Дължината на железопътната мрежа на територията на Община Айтос е 21,426 км. Техническото състояние на релсо- траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

На територията на общината са разположени следните експлоатационни пунктове: гара Черноград, спирка Тополница, спирка Карагеоргиево и гара Айтос. На територията е изградена и функционираща ЖП гара Айтос и е пространствено отделена от жилищните територии и други

връзки с междуградския транспорт, включително Автогара Айтос. Достъпът до нея се осъществява посредством лични автомобили и таксите. В обсега на общината има пет стоманобетонени моста и четири прелеза. Настоящото натоварване на железопътната мрежа е: 14 бързи влака, 16 пътнически и 18 бр. товарни влака за денонощие. За периода от месец юни до месец септември се движат още 2 бр. бързи и 4 бр. международни бързи влака. Прогнозното натоварване на мрежата не се различава от настоящото.

На територията на Община Айтос е вход основният ремонт на старата сграда на ЖП гара Айтос. Финансирането е по проект на ДП „НКЖИ“ – „Рехабилитация на железопътната инфраструктура в участъци от железопътна линия Пловдив – Бургас, Позиция № 2 – Премахване на прелезите и изграждане на надлези/ подлези за железопътния участък Пловдив – Бургас, по ОП „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014-2020 г.

По същия голям проект са и дейностите по премахването на жп прелезите и изграждането на два железопътни надлеза в землищата на селата Черноград и Тополица, за безопасно и удобно преминаване.

4. СЪЧЕТАВАНЕ НА РАЗЛИЧНИ ВИДОВЕ ТРАНСПОРТ

В съвременното съчетаване на различни видове транспорт се нарича интермодален транспорт. За него е характерно използването на две или повече транспортни средства от различен вид. Основава се на свързаност между различните видове транспортни мрежи. По този начин се оптимизира процесът и се предоставя възможност за гъвкави превози на местни (общински), регионални, национални и международни нива.

Този вид транспорт обхваща предимно връзките на Община Айтос с други територии на регионално ниво. Към настоящия момент, промишлеността се обслужва от автомобилен и железопътен транспорт на местно ниво, а на регионално – и от воден транспорт, използвайки потенциалите на Пристанище Бургас за товарене и претоварване, складиране и превоз. С развитието на Летище Бургас за карго товари, ще се предостави възможност за обслужване и посредством въздушен транспорт.

1. Основни изводи, които са съобразени при изготвяне на стратегическата част

Влиянието на транспорта върху околната среда има съществено значение, тъй като той е най-динамично развиващият се източник на емисии в атмосферния въздух. Този извод е от особено значение за град Айтос, поради това, че в него се съчетават множество неблагоприятни фактори:

- Постоянно нарастване на броя на МПС;
- Значително изоставане в развитието на пътната инфраструктура, в сравнение с бързо увеличаващия се брой на МПС;
- Висока средна възраст на МПС в експлоатация;
- Характерна особеност за централните части са сравнително тесните улици с ограничени възможности за разширяване и обособяване на зони за паркиране. Те са проектирани с параметри, отговарящи на други условия за движение (за много по-ниска плътност на автомобилните потоци) – с ниска пропускателна способност, което води до неблагоприятен от екологична гледна точка режим на движение: многократни принудителни спирания с последващи резки ускорения;
- Липса на достатъчно места за паркиране, което затруднява трафика на МПС в градска среда.

Специфичен проблем за град Айтос остава липсата на обходни пътища за поемане на транзитното

движение. През територията на града преминават участъци от републиканската пътна мрежа (път I-6 и път III-208), които се включват към уличната мрежа. Регистрира се нарастване на автомобилния трафик в града, при това той има смесен характер (вътрешноградско движение, вход, изход и транзит), със силна концентрация в централните зони. Засиленият трафик през града усложнява организацията на движение и обслужването на територията. Инфраструктурата се претоварва от трафика и се амортизира по-бързо. Местата за паркиране са недостатъчни в централната част на града.

Факторите, обуславящи количествено вредното влияние на автомобилния транспорт върху качеството на атмосферния въздух в градска среда са: вида и състоянието на уличната мрежа, степента на моторизация, структурата на автопарка по типове автомобили и използваното гориво.

През 2021 г. в Община Айтос се отчита неизпълнение на изискванията за годишно превишаване на СДН за ФПЧ_{10} , съгласно данните регистрирани с мобилна автоматична станция на ИАОС, част от Националната система за мониторинг на околната среда на територията на общината.

Имайки предвид горното, както и факта, че достигането и поддържането на нормите за опазване на човешкото здраве не е еднократен акт, а непрекъснато усилие, целта на общинската администрация е да осигури добро качество на атмосферния въздух. Качество отговарящо на нормативните изисквания във всички райони на общината, и по-конкретно достигане и последващо поддържане на допустимите стойности за:

- Брой превишения на средноденонощната норма на ФПЧ_{10} – СДН за опазване на човешкото здраве е 50 mg/m^3 и не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година, при постоянни измервания;

- При индикативни измервания, изискването средноденонощната норма на ФПЧ_{10} да не бъде превишавана повече от 35 дни за календарна година се оценява, чрез проследяване нивото на ФПЧ_{10} при 90.4 перцентил, който да не превишава ПС на СДН от mg/m^3 ;

- Средногодишна концентрация на ФПЧ_{10} под 40 mg/m^3 .

Нуждите на развиващата се градска структура в град Айтос извеждат на преден план необходимостта от изграждане на велосипедна инфраструктура за извършване на ежедневни трудови пътувания до промишлените зони на града, централната градска част и обвързаността им с отделните жилищни квартали.

От анализа се извежда и необходимостта от изграждане на велосипедна мрежа по обслужващите улици във вътрешнокварталните пространства, които да се характеризират с ниска интензивност на автомобилно движение, обслужват голяма част от населението в жилищните квартали и дават възможност за бърз и лесен достъп до централната градска част. От друга страна те ще допринесат и за подобряване на екологичните характеристики на градската среда породени от намаляване на автомобилния трафик. Изграждането на обслужващи улици VI-ти клас – тип споделени, уреждат споделена среда за пешеходното, велосипедното и автомобилното движение, което дава възможност за развитие на по-устойчиви транспортни модели. Велосипедните трасета ще имат положителен ефект върху местното население, като се прогнозира повишаване на мобилността и физическата им активност.

От друга страна месното население и гостите на града имат необходимост и от велосипедно придвижване свързано с отбиха, рекреацията, културата и спорта в общината.

Към настоящия момент в Община Айтос не са внедрени Интелигентни транспортни системи за управление и организация на автомобилния транспорт.

Също така в процеса на управление следва да се предприемат действия за насърчаване на промяна към по-устойчиви модели на мобилност. От важно значение за ПУГМ е въвлечането на гражданите, работодателите, училищата и други заинтересовани страни в управлението на градската мобилност.

Община Айтос има възможност да реализира пилотни проекти, с които да постави началото за внедряване нови иновативни ИТС в системите за транспорт и мобилността като цяло за постигане на по-голяма устойчивост и ефикасност.

За публичните пространства в централната градска част и натоварените участъци от градските улици е необходимо въвеждане на Интегрирана и интелигентна система за управление на трафика, която да обхваща всички видове транспорт и начини на придвижване, както и управлението на светофарно регулирани кръстовища.

Констатираните проблеми могат да бъдат разрешавани чрез поетапното намаляване на използването на лични превозни средства с високи емисии чрез: насърчаване на електромобилността, въвеждане на зони с ниски емисии, оптимизиране и извеждане на трафика от града, намаляване на вторичното разпрашаване, чрез изграждане и реновиране на зелената инфраструктура в градските зони, изграждане и поддържане на паркинги и места за паркиране и др.

Предотвратяването на постъпване на прах върху уличните настилки или с минимизиране на неговото влияние чрез неговото отстраняване – метене и миене с вода под налягане също е възможност за подобряване на мобилната среда. Водата премахва праха от асфалтовото покритие чрез дъждовната канализация. Освен това водата слепва вече депонираните частици и увеличава силите на повърхностно напрежение. След изпаряването и се образуват по-тежки агрегати, което намалява вероятността за ресуспендирането им. Високата ефективност на метенето и миенето на градските улици е доказано полезна нетехнологична стратегия за намаляване на емисиите на фините прахови частици в градски условия. Тя намалява с над 90% ресуспендирания прах с минерален произход (вторично принесен върху улиците от строителни обекти, кални гуми, необлагородени площи и др.).

След изчерпване на възможностите за намаляване на замърсяването чрез административни, организационни и инфраструктурни решения ефективен инструмент за засилване на този ефект е въвеждането на добри практики за допълнително намаляване на емисиите от МПС, например чрез постепенна подмяна на автомобилния парк с електрически или хибридни автомобили. Община Айтос е ангажирана да насърчава развитието на електрическата мобилност на местно ниво чрез пускане на междуградски транспортни схеми с електрически автомобили, изграждане на мрежа от зарядни станции и други.

Налични проекти, които ще се реализират с национално и европейско финансиране:

- ✓ Проект „Реконструкция на улица „Арда“ от О.Т. 24 до О.Т. 7 и улица „Христо Кърджиков“ в гр. Айтос“;
- ✓ Проект „Реконструкция на ул. „Зюмбюл“ и ул. „Даме Груев“, гр. Айтос“;
- ✓ Проект „Реконструкция на ул. „Димитър Благоев“, гр. Айтос“;
- ✓ Проект „Подобряване на уличните настилки на с. Пещерско, Община Айтос“;
- ✓ Проект „Подобряване на уличните настилки на населените места в Община Айтос“, Подобект № 1: „Улици с. Поляново“, Подобект № 2: „Улици с. Малка поляна“;
- ✓ Проект „Реконструкция на общински път „BGS 1004 – /1-6/ – Айтос – Карагеоргиево –

Тополица – граница община /Айтос - Карнобат/ Кликач – /I-6/, Подобекти: Участък № 1: „Край на регулация гр. Айто̀с — начало на регулация с. Карагеоргиево“ и Участък № 2: „Край на регулация с. Карагеоргиево – начало на регулация с. Тополица“;

✓ Проект „Реконструкция на общински път BGS1004 – /I-6/ – Айто̀с – Карагеоргиево – Тополица – граница община /Айтос – Карнобат/ – Кликач – /I-6/“;

✓ Проект „Реконструкция на общински път BGS1002 /I-6, Карнобат – Айто̀с / – Черноград – Граница общ.(Айто̀с – Карнобат – Айто̀с) – Раклиново“;

✓ Проект „Основен ремонт на общински път BGS 2013/ BGS 2011, гр. Айто̀с – с. Мъглен – с. Пещерско“;

✓ Проект „Основен ремонт на общински път BGS 2007 – /I-6/ Айто̀с – Малка поляна“;

✓ Проект „Реконструкция на част от път III-208 „Провадия – Айто̀с“ – ул. „Хаджи Димитър“, гр. Айто̀с“.

II. SWOT АНАЛИЗ

Един добър инструмент за стратегическо планиране и вземане на решения е SWOT анализа. Той дава възможност за анализиране на конкретната ситуация от различни аспекти и помага за вземането на правилни и адекватни решения, чрез определяне на силните (Strengths) и слабите (Weaknesses) страни, възможностите (Opportunities) и заплахите (Threats) на средата.

В случая този инструмент за решаване на проблемите с качеството на атмосферния въздух е използван с оглед формулиране на правилни цели и предлагане на адекватни решения и мерки за постигането им. Заплахите и възможностите са разработени в съответствие с актуалната икономическа ситуация и в духа на съвременните тенденции за развитие на Европейския съюз.

Таблица № 19. SWOT анализ

Силни страни	Слаби страни
✓ Добре развита и в добро състояние републиканска пътна мрежа (РПМ); ✓ Обвързаност с републиканската пътна мрежа; ✓ Постигнато добро развитие на общинската пътна мрежа и връзките и с републиканската пътна мрежа; ✓ Отлична свързаност със съседните черноморски общини, вкл. Бургас; ✓ Близост до автомагистрала „Тракия“; ✓ Вертикална сигнализация като пътни знаци, табели и светофарни уредби са поставени при всички необходими участъци и точки; ✓ Общото състояние на настилките при обслужващите улици е сравнително добро като се отчитат единични дефекти (напуквания, нагъвания, пропадания, повдигания, образуване на дупки); ✓ Наличие на обществен транспорт до всички населени места в Общината; ✓ Осъществяват се редовни превози от град Айтос до областни градове; ✓ Напълно обновена автогара Айтос; ✓ Отремонтирана сграда на жп гара Айтос; ✓ Наличие и функционалност на осветителни тела за повишаване нивата на реална и осезаема безопасност; ✓ Тенденция за намаляване на регистрираните пътни транспортни произшествия на територията на Община Айтос; ✓ Продължаване на процесите по подобряване на уличните трасета, откриване и отстраняване на неизправности, подобряване организацията на движение; ✓ Продължаване на процесите по ремонт,	✓ При републиканската и общинска пътна мрежа частично отсъстват ограничителни съоръжения (мантинели), а наличните са с дефекти; ✓ Значителен брой МПС преди Евро 3; ✓ Наличие на дефицити, свързани с профила/широчините на уличните платна, посочността и броя на лентите за движение, пътната маркировка по второстепенните улици, предпазните съоръжения; ✓ При тротоарите частично е възпрепятствано движението на определени групи хора като възрастни, родители с колички и хора в неравностойно положение; ✓ Затруднено придвижване на пешеходци, поради влошено качество на тротоарните настилки на някои места в града; ✓ Липса на изградени велосипедни трасета от жилищните квартали до централната градска част, до обектите на общественото обслужване в сферите образование, култура, спорт; ✓ При някои улици с павирана настилка и други, които в следствие асфалтирани са, липсват отводнителни шахти и улеи, свързани с канализационната мрежа; ✓ Железопътна гара Айтос е пространствено отделена от жилищните територии и други връзки с междуградския транспорт; ✓ Устойчив спад на населението, усилващ се през последните години и увеличаване на застаряващо население, с намаляващ дял на хората в трудоспособна възраст; ✓ Ниска финансова обезпеченост за реализация на капиталова програма и инвестиционни намерения със собствени средства; ✓ Множество транспортни комуникации за обновяване при ограничени финансови средства; ✓ Недостиг на квалифицирана работна ръка за

рехабилитация и реконструкция на улици; ✓ Приет Общ устройствен план на Община Айтос през 2018 г.; ✓ Активно планиране на инвестиционната политика (преобладаващо със субсидии и безвъзмездни средства); ✓ Отлично финансово състояние на общинския бюджет; ✓ Икономически развита община с висок административен капацитет; ✓ Опит на общинската администрация в реализиране на проекти, финансирани по национални и международни програми; ✓ Желание и мотивация на общинските власти да реализират мерките, заложи в Плана за устойчива градска мобилност.	обслужването на обществен транспорт; ✓ Недостиг на места за паркиране поради малките ширини на улиците, пространствената възможност за обособяване на такива е минимална; ✓ Неспазване на поставените ограничения в нормативните документи при извършване на градската логистика.
Възможности	Заплахи
✓ Поетапно и приоритетно провеждане на дейности по рехабилитация и реконструкция на пътна инфраструктура; ✓ При повишаване качествата на градската среда има възможност за повишаване на количествата пешеходци; ✓ Обновяване и модернизиране на железопътната инфраструктура, материално – техническите бази на гарите и спирките и подвижния състав, повишаване скоростта на движение; ✓ Прилагане на стимули за повишаване броя жп пътнически и товарни превози; ✓ Проактивна политика на Европейско ниво, с разширени възможности за финансиране (като обхват, вид и обем); ✓ Разработване на интегрирани проекти; ✓ Наличие на множество финансиращи програми за подобряване качеството на въздуха; ✓ Нова Директива (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители; ✓ Реализиране целите на Европейския зелен пакт; ✓ Повишаване контрола при техническите прегледи на МПС.	✓ Увеличаване броя на автомобилите, повишаване на интензивността на движение и трафика; ✓ Недостатъчно добра подготовка (теоретична и практическа) на шофьорите; ✓ Влошено състояние на подвижния състав (локомотиви, пътнически и товарни композиции); ✓ Засилване на изходящи миграционни потоци и намаляване на населението; ✓ Възникване на световна икономическа криза, следствие пандемията от Ковид-19; ✓ Липса на последователност при реализацията на националните секторни политики.

III. ВИЗИЯ И ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПУГМ

1. ВИЗИЯ И ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Устойчивият план за градска мобилност е стратегически документ, предназначен да задоволи нуждите от мобилност на хората и бизнеса в градовете и техните околности за по-добро качество на живот, в т.ч. достъп до работни места и услуги за всички; подобряване на безопасността; намаляване на замърсяванията, парниковия ефект и консумацията на енергия; подобряване качеството на транспортиране на хора и стоки; повишаване цялостното качество на градската среда.

Визията на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айтос е формулирана на основата на анализа на настоящата ситуация и постигането на стратегическите изисквания на европейските и национални политики за градската мобилност и е напълно съобразена с визията на Плана за развитие на Община Айтос 2021-2027 г. Тя има дългосрочен характер и надхвърля срока на действие на плана.

ВИЗИЯ

ПОСТИГАНЕ НА ВИСОКА СТЕПЕН НА МОБИЛНОСТ В ГРАДСКИТЕ ЗОНИ И ПРИЛЕЖАЩИТЕ ТЕРИТОРИИ НА ГРАД АЙТОС ПРИ ПРЕВРЪЩАНЕТО МУ В ПРИВЛЕКАТЕЛНО МЯСТО ЗА ЖИВОТ, РАБОТА И ИНВЕСТИЦИИ

Основна цел № 1 „Намаляване на негативното влияние на транспорта върху здравето на хората и околната среда“;

Основна цел № 2 „Увеличаване на привлекателността на градската среда и осигуряване на по-добро качество на живот“;

Основна цел № 3 „Внедряване на интегрирани интелигентни системи за управление на мобилността“;

Основна цел № 4 „Подобряване на безопасността и сигурността на всички участници“;

Основна цел № 5 „Интегрирана и достъпна транспортна система за всички“.

2. МЕРКИ ЗА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ

Идентифицирани са основните мерки и инициативи на Плана за Устойчива градска мобилност 2022-2030 г., осъществяването на които ще допринесе за постигане на дефинираната визия и поставените основни цели.

Предвидените мерки доразвиват Приоритет № 1 „За хората“, Мярка № 2 „Развитие на обществените услуги и инфраструктура“ и Приоритет № 2 „За просперитет“, Мярка № 3 „Подобряване на свързаността“ на Плана за интегрирано развитие на община (ПИРО) Айтос за периода 2021-2027 г.

Мярка № 1 „Подобряване качествата на пътна инфраструктура, свързаност, достъпност и развитие на мрежата“

Мярката включва подкрепа за преодоляване на основните дефицити в пътната инфраструктура на общинско ниво за подобряване обслужването на жилищните територии, промишлените зони, свързаността и развитието на мрежата с връзките на областно ниво.

Обхващат се две основни под-мерки:

Под-мярка № 1.1 „Ремонт, реконструкция и рехабилитация на пътна инфраструктура“

Основни акценти са изграждането на висококачествена пътна инфраструктура в съчетание с обновяване на подземна техническа инфраструктура (водоснабдяване и канализация, електроснабдяване), създаване на благоприятни условия за пешеходно движение, озеленяване и обновяване на прилежащи площи, осигуряване на достъпност до обекти на общественото обслужване и обществени пространства в сферите здравеопазване, образование, култура, спорт и отдых, търговия.

Под-мярка № 1.2 „Продължение на улици и изграждане на нови улици“

Основни акценти са продължението на важни транспортни комуникации с потенциал за успокояване на вътрешноградския трафик, както и транспортни комуникации с потенциал за подобряване достъпността до промишлените зони и извеждане на транзитния трафик от градската структура. Изграждането на нови транспортни комуникации е заложено в жилищни територии, обходни пътища, както и в територии с високо обществено значение за общината.

Мярка № 2 „Развитие на обществен транспорт. Стимулиране на ниско емисионен транспорт“

Мярката включва подкрепа за преодоляването на основните дефицити в сферата на обществените транспорти, като обхваща междуградския обществен транспорт и масовия градски обществен транспорт. В първата сфера дейността е насочена към постепенна подмяна на автомобилния парк с ниско емисионни, електрически или хибридни автомобили, а във втората – е насочена към развитие на единна, функционираща и ефективна система, предоставяща висококачествени транспортни услуги на местното население с удобство, бързина, спокойствие и сигурност в ежедневието чрез постепенна подмяна на автомобилния парк с ниско емисионни, електрически или хибридни автомобили, изменение и оптимизиране на маршрути и графици, обновяване на спирки и др.

Обхващат се две основни под-мерки:

- **Под-мярка № 2.1 „Преодоляване на основните дефицити в сферата на междуградския обществен транспорт“;**
- **Под-мярка № 2.2 „Преодоляване на основните дефицити в сферата на масовия градски обществен транспорт“.**

Мярка № 3 „Стимулиране използването на немоторизиран транспорт/ беземисионен транспорт“

Мярката има за цел стимулиране използването на немоторизиран транспорт/ беземисионен транспорт с цел преминаване към по-устойчиви форми на придвижване – пешеходно и велосипедно движение, опазването на околната среда и пълноценното използване на градските пространства, както и намаляване на автомобилния трафик.

Обхващат се две основни под-мерки:

- **Под-мярка № 3.1 „Създаването на специална инфраструктура за пешеходци и велосипедисти“**

Създават се споделени улици, велосипедни алеи, общински велосипеди под наем, паркинги за велосипеди, електрически колела и тротинетки, електрически станции за зареждане и т.н., за да бъдат отделени от тежкия моторизиран трафик и при възможност да се намалят пропътуваните разстояния;

– **Под-мярка № 3.2 „Обособяване на преразпределителни зони“**

Създаване на територии с възможност за преразпределение на функции от един вид транспорт към друг и/или обособяване на други обществени функции.

Мярка № 4 „Оптимизиране на инфраструктурата за автомобилен транспорт“

Заложената мярка е насочена към оптимизиране на използването на съществуващата инфраструктура и подобряване на положението в определените проблемни места, както и в общ план.

Обхващат се две основни под-мерки:

- **Под-мярка № 4.1 „Изграждане на съоръжения за електрически автомобили, паркинги, станции за зареждане и т.н.“;**
- **Под-мярка № 4.2 „Подобряване работата на светофарните уредби в града“.**

Мярка № 5 „Подобряване на ефективността на градската логистика, включително товарните доставки“

В тази мярка се обхващат проекти и дейности насочени към намаляване на свързаните с градската логистика вредни външни въздействия като емисии на парникови газове, замърсители и шум.

Успехът при внедряването на **мерките за градска товарна логистика** изисква участието на множество заинтересовани страни, както от обществеността, така и от частния сектор. Ангажираността им е много важна, защото мотивацията за промяна и приноса за по-добро разработване на политики в градските товарни и логистични системи са трудни без тяхната подкрепа. Участниците във веригата на доставки отговарят за изпращане, пренасяне и получаване на стоки, а връзката между тях определя логистичните дейности. Спедиторите изпращат стоки до други фирми или лица и често не се намират в града. В резултат на това те обикновено не се чувстват отговорни за проблемите на градския товарен транспорт. Обикновено транспортните оператори имат за цел да сведат до минимум своите разходи чрез увеличаване на ефективността на получаване и доставка, като от тях се очаква да осигурят високо ниво на обслужване на ниска цена. Получателите, разположени в градските райони, обикновено са крайната точка на логистичната верига и имат силно влияние върху градските вериги за доставки.

Обхващат се две основни под-мерки:

- **Под-мярка № 5.1 „Постоянен мониторинг насочен към намаляване на свързаните с градската логистика вредни външни въздействия като емисии на парникови газове, замърсители и шум“;**
- **Под-мярка № 5.2 „Създаване на ясни нормативни документи, регулиращи достъпа на търговски и обслужващи товарни превозни средства до градски райони“.**

IV. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Институционалната рамка за изпълнение на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айто̀с за периода 2023-2030 г. обхваща публични структури - органи, организации и институции от държавния, частния и гражданския сектор, които имат отношение към развитието на транспорта и транспортната инфраструктура на три нива - местно, регионално и национално.

1.1. Местно ниво

Местна изпълнителна и законодателна власт: Общинска администрация – Айто̀с и Общински съвет – Айто̀с, Общинска комисия по безопасност на движението, браншови организации, производствени предприятия, търговски вериги, стопански субекти в сферата на услугите, превозвачи и други транспортни оператори, банки, застрахователни компании, здравни и образователни институции, районни полицейски управления, неправителствени организации, местни медии и други.

1.2. Регионално ниво

Областна администрация – Бургас; Областен съвет за регионално развитие; Областна комисия по транспорт; Областно пътно управление; Областна дирекция на Министерството на вътрешните работи; Сектор „Пътна полиция“; Областен отдел „Контролна дейност – Държавна автомобилна инспекция“; Областно управление „Пожарна безопасност и защита на населението“; Регионална здравна инспекция; Регионално управление на образование; Регионална инспекция по околната среда и водите; съседни общини; регионални медии; Областен съвет на „Български червен кръст“; Съюз на българските автомобилисти и други неправителствени организации.

1.3. Национално ниво

Министерствата на: регионалното развитие и благоустройството, транспорта, икономиката, енергетиката, туризма, финансите, вътрешните работи, околната среда и водите, информационните технологии и съобщенията, здравеопазването, образованието и науката, младежта и спорта, Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“, Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“, Агенция „Пътна инфраструктура“, специализирани звена за работа по усвояване на средства от ЕС и други източници на външно финансиране.

2. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие представя в таблична форма информация за всяка една от мерките, включени в приоритетите, част от стратегическите цели:

- **Очаквани резултати от изпълнението на мерките;**
- **Индикативен срок за изпълнение** – краен целеви срок за изпълнение или „постоянен“, ако за реализацията на съответната мярка се очаква постоянно (периодично) да бъдат извършвани конкретни дейности;
- **Отговорни партньори** – например общината или съвместно с други местни заинтересовани страни, ако не може да се определи конкретна отговорност или ако има дейности, които може да бъдат поделени между страните;
- **Индикативни източници на финансиране** – посочени са потенциалните източници на финансиране на мерките.

За прилагане на вторични мерки през последните години в бюджета на Община Айто̀с се заделят по около 1.5 млн. лв. годишно за почистване териториите за обществено ползване (улици, площи, алеи и други). Така например в бюджета на Община Айто̀с за 2022 г. за дейност „Изграждане, ремонт и поддържане на уличната мрежа“ са заложили 1,680,593 лв. В тази дейност са предвидени 100 хил. лв. собствени средства за неотложни, текущи ремонти на уличната мрежа, както и неотложни разходи за 230 хил. лв. В капиталовите разходи са заложили 944,200 лв., които представляват основен ремонт на уличните настилки на улиците „Богориди“, „Софроний“ и „Братя Миладинови“ в размер на 525 хил. лв., както и 408 хил. лв. за основен ремонт на улични и тротоарни настилки на ул. „Вардар“, ул. „Щерю Русев“, ул. „Дядо Стойно“ – от кръстовище с ул. „Братя Миладинови“ до кръстовище с ул. „Софроний“, ул. „Неофит Рилски“ – от кръстовище с ул. „Братя Миладинови“ до кръстовище с ул. „Софроний“ и ул. „Ченгелиеви“ – от кръстовище с ул. „Братя Миладинови“ до кръстовище с ул. „Софроний“. В дейност Озеленяване общият размер на средствата е 476,685 лв., а в дейност Чистота – 1,379,627 лв. В дейност Управление на отпадъците са заложили 2,558,400 лв.

Таблица № 20. План за действие

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
Мярка № 1 „Подобряване качествата на пътна инфраструктура, свързаност, достъпност и развитие на мрежата“	Под-мярка № 1.1 „Ремонт, реконструкция и рехабилитация на пътна инфраструктура“	Изготвяне на технически проекти за улици и общински пътища	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	700,000 лв.	Оперативни програми, РБ, Общински бюджет	Община Айтос	Изготвени технически проекти за улици и общински пътища
		Реконструкция и рехабилитация на улици и общински пътища	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	4,730,000 лв.	Оперативни програми, РБ, Общински бюджет	Община Айтос	Ремонтирани и рехабилитирани улици и общински пътища
		Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в общински център и останалите населени места	2028 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2028 г.	5,000,000 лв.	Оперативни програми, РБ	Община Айтос	Реализирани проекти
		Ремонт и възстановяване на повредени тротоарни настилки	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	ППР, Общински бюджет	Община Айтос	Площ (кв.м).
		Изграждане на зелени стени/ пана, поглъщащи	Постоянен	Намалени емисии на парникови	2023 – 2030 г.			Община Айтос	Брой зелени стени

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		замърсяването по улиците		газове, замърсители и шум					
		Изграждане и поддържане на зелесителни пояси по основните и най-натоварени пътни артерии	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	По проект	Финансиращи програми, Общински бюджет	Община Айтос	Извършено залесяване
		Реконструкция на улица „Арда“ от О.Т. 24 до О.Т. 7 и улица „Христо Кърджиков“ в гр. Айтос	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	407,000 лв.	ОП 2020 (BOMP)	Община Айтос	Реализирани обекти
		Реконструкция на ул. „Зюмбюл“ и ул. „Даме Груев“, гр. Айтос	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	257,000 лв.	ОП 2020 (BOMP)	Община Айтос	Реализирани обекти
		Реконструкция на ул. „Димитър Благоев“, гр. Айтос	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	385,000 лв.	ОП 2020 (BOMP)	Община Айтос	Реализирани обекти
		Изграждане и	2023 г.	Намалени	2024 г.	3,018,600 лв.	Държавен	Община	Реализирани обекти

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		реконструкция на улици с прилежащи паркоместа в кв. 5, кв. 5А, кв. 5Б, кв. 8, кв. 8А, кв. 8Б по план на гр. Айтос		емисии на парникови газове, замърсители и шум			бюджет (МРРБ)	Айтос	
		Основен ремонт на общински път BGS 2007, /I-6/ Айтос – Малка поляна	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2025 г.	6,540,000 лв.	Държавен бюджет, Програми на ЕС	Община Айтос	Реализирани обекти
		Основен ремонт на общински път BGS 2013/ BGS 2011, гр. Айтос – с. Мъглен – с. Пещерско	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2025 г.	4,912,000 лв.	Държавен бюджет, Програми на ЕС	Община Айтос	Реализирани обекти
		Основен ремонт на улица от о.т. 46 до о.т. 100 в с. Карагеоргиево, Община Айтос	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2025 г.	230,000 лв.	Държавен бюджет, Програми на ЕС	Община Айтос	Реализирани обекти
		Основен ремонт на четири улици в с. Мъглен, Община Айтос	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители	2025 г.	730,000 лв.	Държавен бюджет, Програми на ЕС	Община Айтос	Реализирани обекти

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
				и шум					
		Изграждане, ремонт и поддържане на улична мрежа	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	2,200,000 лв.	Общински бюджет	Община Айто̀с	Реализирани обекти
		Изграждане, рехабилитация и поддържане на общинска пътна инфраструктура.	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.				
		Подобряване на уличните настилки на населените места в Община Айто̀с (улици в с. Поляново и в с. Малка поляна)	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	402,000 лв.	Общински бюджет	Община Айто̀с	Реализирани обекти
		Рехабилитация/ реконструкция на път Айто̀с – Черноград – Раклиново (Карнобат)	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2028 г.	2,200,000 лв.	ППР	Община Айто̀с	Реализирани обекти
		Рехабилитация/ реконструкция на път Айто̀с – Карагеоргиево	2023 г.	Намалени емисии на парникови	2024 – 2028 г.	2,650,000 лв.	ППР	Община Айто̀с	Реализирани обекти

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		– Тополица – граница с Община Карнобат		газове, замърсители и шум					
		Ремонт на уличната мрежа в селата на Община Айтос	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум		1,350,000 лв.	РБ	Община Айтос	Реализирани обекти
		Северен обходен път на гр. Айтос	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум		3,200,000 лв.	ППР	Община Айтос	Реализиран обход
		Южен обходен път на гр. Айтос	2028 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2028 – 2030 г.	4,700,000 лв.	Оперативни програми, РБ	Община Айтос	Реализиран обход
	Под-мярка № 1.2 „Продължение на улици и изграждане на нови улици“	Изграждане, ремонт и поддържане на улична мрежа	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	2,200,000 лв.	Общински бюджет	Община Айтос	Реализирани обекти
		Изграждане, рехабилитация и поддържане на общинска пътна							

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		инфраструктура.							
Мярка № 2 „Развитие на обществен транспорт. Стимулиране на ниско емисионен транспорт“	Под-мярка № 2.1 „Преодоляване на основните дефицити в сферата на междуградския обществен транспорт“	Обновяване на автомобилния парк, включително насърчаване на електромобилността и на превозни средства за превоз на пътници с минимум Евро 6		Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2028 г.	По проект	Оперативни програми, НПВУ, Международни фондове, Общински бюджет	Община Айтос	Повишен относителен дял на електроавтомобили и на превозни средства за превоз на пътници с минимум Евро 6
	Под-мярка № 2.2 „Преодоляване на основните дефицити в сферата на масовия градски обществен транспорт“	Обновяване на спирките на масов градски обществен транспорт	2024 г.		2024 – 2028 г.	По проект	Оперативни програми, НПВУ, Международни фондове, Общински бюджет	Община Айтос	Брой обновени спирки на масов градски обществен транспорт
Мярка № 3 „Стимулиране използването на немоторизиран транспорт/ беземисионен транспорт“	Под-мярка № 3.1 „Създаването на специална инфраструктура за пешеходци и велосипедисти“	Актуализация на транспортно-комуникационната схема към ОУП на Община Айтос	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Актуализирана транспортно-комуникационна схема към ОУП на Община Айтос
		Проучване на възможностите за въвеждане на система за наемане на електрически скутери	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители	2024 г.	Не са необходими	Компании за електрически скутери	Община Айтос	Реализиран проект

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
				и шум					
		Изграждане на съоръжения за паркиране на велосипеди – особено пред общински сгради, училища, офиси и автобусни спирки	2028 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2028 – 2030 г.	По проекти	ПОС	Община Айтос	Брой изградени съоръжения
	Под-мярка № 3.2 „Обособяване на преразпределителни зони“	Обновяване на градска жизнена среда. Реконструкция и рехабилитация на незастроени площи, зони за обществен отдих, включително градско обзавеждане и озеленяване	постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	500,000 лв.	Оперативни програми, Международни фондове, Общински бюджет	Община Айтос	Площ на облагородени и рехабилитирани терени
		Изграждане и рехабилитация на зелена инфраструктура в градските зони, вкл. създаване/ разширяване на „зелени пояси/ зони“	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.				Реализирани проекти
		Интегриран проект – „Ноци в парка“, включващ създаване на допълнителни	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове,	2023 г.	3,000,000 лв.	ППР	Община Айтос	Реализиран проект

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		спортни/развлекателни атракции в парка, реконструкция на зоопарка, разширяване на Етнографски комплекс „Генгер“, доизграждане на сцена за събития, провеждане на културен фестивал „Славееви нощи“		замърсители и шум					
		Облагородяване на вътрешноквартални пространства, чрез въвеждане на общински проекти	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2028 лв.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Изпълнени проекти
		Прилагане на зелени решения за адаптиране на градската среда към изменение на климатичните промени	2028 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2028 – 2030 г.	По проекти	НПВУ	Община Айтос	Реализирани проекти
Мярка № 4 „Оптимизиране на инфраструктурата за автомобилен транспорт“	Под-мярка № 4.1 „Изграждане на съоръжения за електрически автомобили,	Изграждане на публична зарядна инфраструктура за електроавтомобили в градска среда	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители	2024 – 2030 г.	50,000 лв.	ПОС, Международни фондове, Общински бюджет	Инвеститори, Община Айтос	Относителен дял на електроавтомобили

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
	паркинги, станции за зареждане и т.н.“			и шум					
		Подобряване и разширяване на системата за организирано паркиране.	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2030 г.	50,000 лв.	ПОС, Международни фондове, Общински бюджет	Община Айтос	Брой паркоместа
		Изграждане на нови паркинги и обособяване на нови места за паркиране	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2030 г.	1,000,000 лв.	ППР, Общински бюджет	Община Айтос	Брой нови паркинги и места за паркиране
		Обособяване на нови паркинги и места за паркиране	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	По проект	Общински бюджет	Община Айтос	Брой паркоместа
		Изграждане на нови велоалеи и прилагане на мерки за насърчаване на велосипедното движение	2023 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2030 г.	По проект	Общински бюджет	Община Айтос	Дължина в км на изградена велосипедна мрежа
		Закупуване на електрически превозни средства за	2023 г.	Намалени емисии на парникови	2024 – 2030 г.	По проект	НПВУ, Общински бюджет	Община Айтос	Закупени електроавтомобили

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		нуждите на общинската администрация		газове, замърсители и шум					
		Изграждане на паркинги, внедряване на системи за организация на движението	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024-2028г.	1,000,000 лв.	ППР	Община Айтос	Брой паркоместа/ внедрена система
	Под-мярка № 4.2 „Подобряване работата на светофарните уредби в града“	Оптимизиране система на управление на светофарните уредби в града	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Общински бюджет	Община Айтос	Оптимизирана система на управление на светофарните уредби в града
Мярка № 5 „Подобряване на ефективността на градската логистика, включително товарните доставки“	Под-мярка № 5.1 „Постоянен мониторинг насочен към намаляване на свързаните с градската логистика вредни външни въздействия като емисии на парникови газове, замърсители и шум“	Контрол за възстановяване на улици и тротоари при ремонт/ изграждане на елементи на техническата инфраструктура с цел недопускане на замърсяване на прилежащите площи и увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашване	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет	Община Айтос	Брой извършени проверки/ констатиран нарушения
		Контрол по спазване	Постоянен					Община	Брой извършени

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		изискването за транспортирането на насипни материали само от автомобили с покривала						Айтос	проверки
		Контрол върху строителните обекти за спазване на изискването за измиване на гумите на превозните средства, почистване и измиване на пътищата около обекта и използването на прахозащитни средства	Постоянен					Община Айтос	Брой извършени проверки
		Постоянен контрол за неправилно паркиране, особено в зелените площи	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет	Община Айтос	Брой извършени проверки
		Осъществяване на проверки за спазването на мерки за недопускане на замърсяване от строежите	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет	Община Айтос	Брой извършени проверки/ констатирани нарушения

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		При обявяване на обществени поръчки/ концесии за сключване на нови договори, за чието изпълнение е необходимо използването на транспортна техника, да се включва условие към изпълнителите за покриване на изискванията на Регламент (ЕО) № 715/ 2007 г. от 20 юни 2007 година за типово одобрение на МПС (минимум Евро 6)	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет	Община Айто̀с	Брой обществени поръчки с въведено изискване за доставка на нова транспортна техника
		При закупуване на нова транспортна техника за нуждите на Община Айто̀с, да се прилагат изискванията на Регламент (ЕО) № 715/ 2007 г. на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007г. за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет	Община Айто̀с	Брой закупени МПС отговарящи на стандарт минимум Евро 6

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (минимум Евро 6)							
		Системно машинно метене и миене на основната улична мрежа на града, в т.ч. периодично ръчно почистване на уличните регули	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет	Община Айтос	Кв.м. изметени и измити улици
		Поддържане проводимостта на оттоците и дъждоприемните шахти	Постоянен	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2023 – 2030 г.	В рамките на бюджета за „Екология и чистота“	Общински бюджет		Брой почистени оттоци и шахти
		Въвеждане на изискване към промишлени терени с неблагоустроени територии, за поддържане на безпрашителни мероприятия	2028 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2028 – 2030 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Общински бюджет	Община Айтос	Въведени мерки
		Увеличаване на информираността на обществото с цел	Постоянен	Намалени емисии на парникови	2023 – 2030 г.	Съгласно Капиталова програма на	Общински бюджет	Община Айтос	Увеличаване на информираността на обществото

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		оказване влияние върху начините, по които търговците на едро и дребно управляват доставките на стоките си		газове, замърсители и шум		Община Айтос			
	Под-мярка № 5.2 „Създаване на ясни нормативни документи, регулиращи достъпа на търговски и обслужващи товарни превозни средства до градски райони“	Създаване на нормативни и законови рамки, задължаващи спедиторите и операторите да сътрудничат помежду си	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2028 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Създадени нормативни и законови рамки, задължаващи спедиторите и операторите да сътрудничат помежду си
		Създаване на транспортни карти и означения за показване на най-подходящите транспортни маршрути до ключовите зони на града и маркиране на препятствия, както и зони, които трябва да бъдат избягвани, като например ниски мостове, остри завои, тесни улици, жилищни райони, пешеходни	2025 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2025 – 2028 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Създадени транспортни карти

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		зони и други							
		Обособяване и управление на паркоместата за натоварване и разтоварване на стоки в градските зони	2025 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2025 – 2028 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Изградена система за управление на паркоместата за натоварване и разтоварване на стоки в градските зони
		Въвеждане на оптимизирана система за маршрутизация на сметосъбиращите камиони чрез оптимизиране на маршрута и времето за сметосъбиране, определяне на всички локации, местоположение на контейнерите за битови отпадъци и тяхното извозване до регионалното депо	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2025 – 2028 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Въведена оптимизирана система за маршрутизация на сметосъбиращите камиони
		Обследване и регистриране в специално създаден регистър на всички „кални“ точки – неасфалтирани улици, пътеки, паркинги и	2024 г.	Намалени емисии на парникови газове, замърсители и шум	2024 – 2028 г.	Съгласно Капиталова програма на Община Айтос	Европейски програми, Общински бюджет	Община Айтос	Брой отстранени „кални“ точки

Мярка	Под-мярка	Описание на мярката	Индикативен срок за изпълнение	Очаквани резултати	Период, в който се очаква ефект	Необходими средства	Индикативен източник на финансиране	Отговорни партньори	Индикатор за контрол на изпълнението
		други обществени обекти.							

V. КОМУНИКАЦИОНЕН ПЛАН

Процесът на вземане на решения е сложен, продължителен и често се осъществява в условията на динамична среда. Ефективните секторни политики за устойчиво градско развитие и транспорт се основават изключително на приноса на заинтересованите страни, от които ключова роля имат различните институции (местни, регионални и централни) и неправителствените организации. Активното привличане в процеса на взимане на решения на различните участници води до ефективни резултати и най-вече до отразяване на нагласите и очакванията на гражданите към развитието на общността. То позволява постигането на ясен и широк консенсус при дефинирането на целите и мерките за изпълнението на съответните политики.

С оглед постигане целите на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айтос, бяха локализиран следните заинтересовани страни:

- Общинска администрация – дирекции;
- Председатели на комисии в ОС (транспорт, околна среда, устройство на територията, икономика);
- Общинска фирма „Айтос – Автотранспорт“;
- ЖП гара Айтос;
- Национално сдружение на българските спедитори;
- Браншова камара на таксиметровите водачи и превозвачи;
- Областно пътно управление – Бургас;
- Независими експерти;
- РПУ – Айтос при РДВР – Бургас;
- Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Айтос;
- Неправителствени организации;
- Потенциалните бенефициенти по отделните мерки и проекти;
- Лицата и организациите, осъществяващи промоцията на индивидуални проекти;
- Медии.

Принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, изпълнението и наблюдението на плана е стриктно заложен в комуникационния план.

Тъй като общината носи отговорност за балансиране на множество интереси, прозрачността при вземане на решения при реализацията на плана помага да се гарантира, че мотивите за тези решения са ясно разбрани от всички заинтересовани страни.

Участието на гражданите сами или чрез граждански групи и други формирования (вкл. представители на бизнеса) и/или чрез НПО при разработването на плана, както и прилагания граждански контрол при последващото изпълнение са белег за демократичност на дадено общество, и ключов елемент на доброто управление. Чрез използването на различните форми на гражданско участие, общината постига добро управление, защото става по - прозрачна, по - отчетна, получава по - голяма легитимност, подобрява качеството и ефективността на приетите

решения.

При разработване и прилагане на Плана за устойчива градска мобилност, водещ е „принципа на партньорство“, като основните причини се състоят в постигането на:

- По-голяма ефективност на плана за развитие чрез предоставяне на информация, идеи и знания;
- По-добро изпълнение на плана чрез по-прозрачен процес на наблюдение;
- По-ефективен подбор на проекти;
- По-голяма легитимност и прозрачност при вземането на решения;
- По-голяма ангажираност и активно участие на стратегическите партньори;
- Възможности за засилване на иновациите и ученето;
- Развитие на институционален капацитет.

Участието на партньорите на всички нива на подготовка, съгласуване и обсъждане, контрол на изпълнението гарантира прозрачност, компетентност, ефективност и реалистичност на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айтос.

Отговорни за прилагането на комуникационния план и провеждането на процеса на консултиране на изпълнението на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айтос е общинската администрация.

Основно предизвикателство пред общинската администрация е да бъдат осъществени необходимите стъпки за непрекъснатото информирание и въвличането на социално-икономическите партньори и заинтересованите страни в ефективното изпълнение, наблюдението и оценката на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айтос.

Общината ще осигурява своевременна информация за постигнатите резултати, която ще бъде публикувана в сайта на общината и ще се предоставя на заинтересованите страни в процеса на изпълнение. Освен това, заинтересованите страни ще бъдат информирани за характера и същността на предприетите действия, за необходимостта и потенциалните ползи от извършването им, за последиците от тях, както и за постигнатите резултати включително относно помощта, предоставена на общината от фондовете на ЕС и републиканския бюджет.

Годишните доклади за изпълнение на плана и неговите актуализации ще се публикуват на интернет страницата на общината, което ще бъде своевременно изпълнявано от страна на отговорните служители в Общинска администрация – Айтос.

На ниво индивидуален проект задължително ще се залагат действия по информирание на обществеността, като ще бъдат съобразени и с изискванията на финансиращите програми, където е приложимо. Тези мерки включват публикации в пресата, поставяне на билбордове и информационни табели, провеждане на публични събития за популяризиране на постигнатите резултати, интернет представяне.

В допълнение на тези дейности общината ще провежда и целенасочена политика към информирание на гражданите за текущите събития и изпълнение на Плана за действие. Интернет страницата на общината ще се актуализира регулярно, като предоставяната информация ще осигурява прозрачност и откритост за действията по изпълнение на Плана за устойчива градска мобилност на Община Айтос. Ще се провеждат редовни срещи с медиите, където ще се предоставя текуща информация за напредъка по изпълнение на определени проекти, респективно

Плана за действие.

Комуникационният план ще се изпълнява чрез използване на следните инструменти без да са ограничени:

- Пресконференции;
- Прессъобщения;
- Публикации в социални мрежи, вестници и интернет издания;
- Информация, споделена чрез сайта на общината;
- Провеждане на семинари и обществени обсъждания;
- Анкетни проучвания.

VI. СИСТЕМА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА

Системата за наблюдение/ мониторинг и оценка на изпълнението на ПУГМ осигурява систематично събиране, анализ и използване на информация с цел управленски контрол и вземане на решения. Целта на мониторинга е да осигури ефективно и ефикасно изпълнение на плана. Той предоставя навременна информация за планираната и извършената работа, като тази информация е достъпна за всички заинтересовани страни. Осъществяването на текущото наблюдение ще подпомогне процеса на идентифициране на рискове и съответно да способства за вземане на адекватни мерки за тяхното преодоляване.

Докато наблюдението/мониторингът се осъществява периодично, оценката се осъществява на междинен и краен период. На база на оценката на постигнатите резултати и новите предизвикателства, ПУГМ подлежи на оценка и актуализация най-малкото веднъж на пет години, за да се гарантират неговата ефективност и актуалност. Доколкото ПУГМ 2023-2030 г. се обвързва с Плана за интегрирано развитие на община (ПИРО) Айтос 2021-2027 г., възможно е да се приеме първата оценка на ПУГМ да съвпадне по време с междинната оценка на ПИРО. Конкретното решение зависи от динамичното развитие на процесите през плановия период.

1. ОРГАНИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУГМ

Основните органи за наблюдение на изпълнението на ПУГМ са следните:

- **Кметът на Общината**, в качеството си на едноличен орган на местното Самоуправление;
- **Общинската администрация** – Дирекция „Териториално и селищно устройство и регионално развитие“ (Отдел „Инвестиционна дейност и регионално развитие“, Отдел „Териториално и селищно устройство и строителство“ и Отдел „Благоустройство“), Дирекция „Финанси, бюджет и данъчно облагане“, Дирекция „Административно-правно и информационно обслужване“, Отдел „Общинска собственост“ и Общинска фирма „Айтос – Автотранспорт“;
- Общинска комисия за безопасност на движението;
- Представителите на партньорите/ заинтересовани страни на общинската администрация, участващи в изпълнението на ПУГМ.

2. ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТАТА ПО НАБЛЮДЕНИЕТО И ОЦЕНКАТА

Наблюдението на изпълнението на мерките, заложи в рамките на ПУГМ, ще се извършва на оперативното ниво от страна на оторизирани за целта експерти от общинската администрация, които ще бъдат отговорни за събирането, обработката и анализа на първичните и вторичните информационни източници.

Напредъкът в изпълнението на ПУГМ ще се отчита на ниво реализация на отделен проект.

Оценката на ефективността и ефикасността при реализацията на мерките на ПУГМ ще се извършва от външни експерти, които ще предоставят пред общинското ръководство писмени доклади относно напредъка в изпълнението на ПУГМ.

3. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПУГМ

Необходимост от актуализиране на ПУГМ може да възникне вследствие на дългосрочното планиране на документа (осем годишен период) и динамичните процеси, които протичат на територията на общината, промяната на нормативната уредба и на ценовите параметри на необходимите инвестиции. Резултатите от това са основа за евентуална актуализация на целия

или на части от документа, най-вече по реализацията, дефинираните срокове, както и заложените индикатори.

Актуализирането следва да обхваща промени със съществено значение, които не противоречат на визията, общите цели на документа и съответно могат да бъдат свързани с:

- Планиране на нови мерки, свързани с идентифицирани нови потребности;
- Планиране на нови мерки, свързани с идентифицирането на нови възможности за финансиране чрез програми и проекти;
- Планиране на нови мерки, свързани с конкретна държавна и европейска политика;
- Възникване на други промени след преоценка на тяхното съответствие с целите и приоритетите и др.

Процедурата за актуализация на документа има следните основни стъпки:

- Събиране на необходимата информация, подготовка на обосновката на предлаганите промени и извършване на консултации с експерти от заинтересованите страни;
- Организиране на срещи, групови дискусии и други форми на обсъждане на предложенията;
- Експерти от общината подготвят окончателното(ите) предложение(я) за изменение;
- Предложението(ията) се приема(т) или отхвърля(т) след публично обсъждане.

VII. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПУГМ НА ОБЩИНА АЙТОС

Индикаторите имат съществена роля за оценка на напредъка при изпълнението на настоящия План. В долната таблица са представени техните основни характеристики, позволяващи извършване на тяхното измерване за целите на оценката на постигнатия напредък в изпълнение на поставените цели.

Както бе отбелязано, напредъкът в изпълнението на ПУГМ ще се отчита на ниво реализация на отделна мярка/ дейност/ проект.

Целевата стойност на индикатора отразява целта, към която е насочено изпълнението на дадената мярка/ дейност/ проект.

Таблица № 21. Индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
Мярка № 1 „Подобряване качествата на пътна инфраструктура, свързаност, достъпност и развитие на мрежата“	Под-мярка № 1.1 „Ремонт, реконструкция и рехабилитация на пътна инфраструктура“	Изготвяне на технически проекти за улици и общински пътища	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: бр. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Реконструкция и рехабилитация на улици и общински пътища	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа в общински център и останалите населени места	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Ремонт и възстановяване на повредени тротоарни настилки	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Площ (кв.м). Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Изграждане на зелени стени/ пана, поглъщащи замърсяването по улиците	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
		Изграждане и поддържане на залесителни пояси по основните и най-натоварени пътни артерии	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Площ (кв.м). Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Реконструкция на улица „Арда“ от О.Т. 24 до О.Т. 7 и улица „Христо Кърджиков“ в гр. Айтос	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Реконструкция на ул. „Зюмбюл“ и ул. „Даме Груев“, гр. Айтос	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Реконструкция на ул. „Димитър Благоев“, гр. Айтос	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Изграждане и реконструкция на улици с прилежащи паркоместа в кв. 5, кв. 5А, кв. 5Б, кв. 8, кв. 8А, кв. 8Б по план на гр. Айтос	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. и бр. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Основен ремонт на общински път BGS 2007, /I-6/ Айтос – Малка поляна	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Основен ремонт на общински път BGS 2013/ BGS 2011, гр. Айтос – с. Мъглен – с. Пещерско	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айтос, отчети.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
		Основен ремонт на улица от о.т. 46 до о.т. 100 в с. Карагеоргиево, Община Айто̀с	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Основен ремонт на четири улици в с. Мъглен, Община Айто̀с	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Изграждане, ремонт и поддържане на улична мрежа	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км.
		Изграждане, рехабилитация и поддържане на общинска пътна инфраструктура	Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Подобряване на уличните настилки на населените места в Община Айто̀с (улици в с. Поляново и в с. Малка поляна)	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Рехабилитация/ реконструкция на път Айто̀с – Черноград – Раклиново (Карнобат)	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Рехабилитация/ реконструкция на път Айто̀с – Карагеоргиево – Тополица – граница с Община Карнобат	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Ремонт на уличната мрежа в селата на Община Айто̀с	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
		Северен обходен път на гр. Айто̀с	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Южен обходен път на гр. Айто̀с	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
	Под-мярка № 1.2 „Продължение на улици и изграждане на нови улици“	Изграждане, ремонт и поддържане на улична мрежа	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км.
		Изграждане, рехабилитация и поддържане на общинска пътна инфраструктура.	Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
Мярка № 2 „Развитие на обществен транспорт. Стимулиране на ниско емисионен транспорт“	Под-мярка № 2.1 „Преодоляване на основните дефицити в сферата на междуградския обществен транспорт“	Обновяване на автомобилния парк, включително насърчаване на електромобилността и на превозни средства за превоз на пътници с минимум Евро 6	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Относителен дял на електроавтомобили и на превозни средства за превоз на пътници с минимум Евро 6. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
	Под-мярка № 2.2 „Преодоляване на основните дефицити в сферата на масовия градски обществен транспорт“	Обновяване на спирките на масов градски обществен транспорт	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
Мярка № 3 „Стимулиране използването на немоторизиран транспорт/ беземисионен транспорт“	Под-мярка № 3.1 „Създаването на специална инфраструктура за пешеходци и велосипедисти“	Актуализация на транспортно-комуникационната схема към ОУП Община Айто̀с	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, ОУП на Община Айто̀с.
		Проучване на възможностите за въвеждане на система за	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
		наемане на електрически скутери	Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Изграждане на съоръжения за паркиране на велосипеди – особено пред общински сгради, училища, офиси и автобусни спирки	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
	Под-мярка № 3.2 „Обособяване на преразпределителни зони“	Обновяване на градска жизнена среда. Реконструкция и рехабилитация на незастроени площи, зони за обществен отдиш, включително градско обзавеждане и озеленяване	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Площ (кв.м). Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Изграждане и рехабилитация на зелена инфраструктура в градските зони, вкл. създаване/ разширяване на „зелени пояси/ зони“	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Площ (кв.м). Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Интегриран проект – „Нощи в парка“, включващ създаване на допълнителни спортни/ развлекателни атракции в парка, реконструкция на зоопарка, разширяване на Етнографски комплекс „Генгер“, доизграждане на сцена за събития, провеждане на културен фестивал „Славееви нощи“	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Облагородяване на вътрешноквартални пространства, чрез въвеждане на общински проекти	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Площ (кв.м). Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Прилагане на зелени решения за адаптиране на градската среда към изменение на климатичните промени	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Площ (кв.м). Източник на информация: Община Айтос, отчети.
Мярка № 4 „Оптимизиране на	Под-мярка № 4.1 „Изграждане на	Изграждане на публична зарядна инфраструктура за	Вид на индикатор: Индикатор за резултат.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
инфраструктурата за автомобилен транспорт“	съоръжения за електрически автомобили, паркинги, станции за зареждане и т.н.“	електроавтомобили в градска среда	Мерна единица: Относителен дял на електроавтомобили Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Подобряване и разширяване на системата за организирано паркиране.	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Изграждане на нови паркинги и обособяване на нови места за паркиране	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Обособяване на нови паркинги и места за паркиране	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Изграждане на нови велоалеи и прилагане на мерки за насърчаване на велосипедното движение	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: км. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Закупуване на електрически превозни средства за нуждите на общинската администрация	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Изграждане на паркинги, внедряване на системи за организация на движението	Вид на индикатор: Индикатор за продукт. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
	Под-мярка № 4.2 „Подобряване работата на	Оптимизиране система на управление на светофарните уредби в града	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
	светофарните уредби в града“		Източник на информация: Община Айтос, отчети.
Мярка № 5 „Подобряване на ефективността на градската логистика, включително товарните доставки“	Под-мярка № 5.1 „Постоянен мониторинг насочен към намаляване на свързаните с градската логистика вредни външни въздействия като емисии на парникови газове, замърсители и шум“	Контрол за възстановяване на улици и тротоари при ремонт/ изграждане на елементи на техническата инфраструктура с цел недопускане на замърсяване на прилежащите площи и увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашване	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Контрол по спазване изискването за транспортирането на насипни материали само от автомобили с покривала	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Контрол върху строителните обекти за спазване на изискването за измиване на гумите на превозните средства, почистване и измиване на пътищата около обекта и използването на прахозащитни средства	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Постоянен контрол за неправилно паркиране, особено в зелените площи	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		Осъществяване на проверки за спазването на мерки за недопускане на замърсяване от строежите	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.
		При обявяване на обществени поръчки/ концесии за сключване на нови договори, за чието изпълнение е необходимо използването на транспортна техника, да се включва условие към изпълнителите за покриване на изискванията на Регламент (ЕО) № 715/ 2007 г. от 20 юни 2007	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айтос, отчети.

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
		година за типово одобрение на МПС (минимум Евро 6)	
		При закупуване на нова транспортна техника за нуждите на Община Айто̀с, да се прилагат изискванията на Регламент (ЕО) № 715/ 2007 г. на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2007 г. за типово одобрение на моторни превозни средства по отношение на емисиите от леки превозни средства за превоз на пътници и товари (минимум Евро 6)	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Системно машинно метене и миене на основната улична мрежа на града, в т.ч. периодично ръчно почистване на уличните регули	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Кв. м. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Поддържане проводимостта на оттоците и дъждоприемните шахти	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Въвеждане на изискване към промишлени терени с неблагоустроени територии, за поддържане на обезпрашителни мероприятия	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Въведени мерки. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Увеличаване на информираността на обществото с цел оказване влияние върху начините, по които търговците на едро и дребно управляват доставките на стоките си	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой мероприятия. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
	Под-мярка № 5.2 „Създаване на ясни нормативни документи,	Създаване на нормативни и законови рамки, задължаващи спедиторите и операторите да сътрудничат помежду си	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой създадени нормативни и законови рамки,

Мярка	Под мярка	Проект	Описание – вид на индикатора (за продукт/ резултат), мерна единица, източници на информация
	регулirащи достъпа на търговски и обслужващи товарни превозни средства до градски райони“		задължаващи спедиторите и операторите да сътрудничат помежду си. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Създаване на транспортни карти и означения за показване на най-подходящите транспортни маршрути до ключовите зони на града и маркиране на препятствия, както и зони, които трябва да бъдат избягвани, като например ниски мостове, остри завои, тесни улици, жилищни райони, пешеходни зони и други	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой създадени транспортни карти. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Обособяване и управление на паркоместата за натоварване и разтоварване на стоки в градските зони	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Изградена система за управление на паркоместата за натоварване и разтоварване на стоки в градските зони, създадени транспортни карти. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Въвеждане на оптимизирана система за маршрутизация на сметосъбиращите камиони чрез оптимизиране на маршрута и времето за сметосъбиране, определяне на всички локации, местоположение на контейнерите за битови отпадъци и тяхното извозване до регионалното депо	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Въведена оптимизирана система за маршрутизация на сметосъбиращите камиони, създадени транспортни карти. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.
		Обследване и регистриране в специално създаден регистър на всички „кални“ точки – неасфалтирани улици, пътеки, паркинги и други обществени обекти	Вид на индикатор: Индикатор за резултат. Мерна единица: Брой създадени транспортни карти. Източник на информация: Община Айто̀с, отчети.

VIII. КОНСУЛТИРАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОБЩЕСТВЕНО УЧАСТИЕ

В хода на изготвяне на настоящия планов документ бяха консултирани заинтересованите страни чрез провеждане на експертни срещи с представители на общинската администрация, комуникация за набиране на данни информация и верифициране на направени заключения с представители на Общинската фирма „Айтос – Автотранспорт“ ЕООД.

На 03 май 2023 г. за обществено обсъждане на страницата на Община Айтос бе качен ПУГМ на Община Айтос за периода 2023-2030 г., придружен от покана за обсъждане и посочена възможност за коментари и предложения до 17 май 2023 г. Качен е и подготвеният документ.

На 18 май 2023 г. се проведе обществено обсъждане на Плана, като бяха потвърдени основните заложи приоритети и мерки за действие. Получените предложения от общественото обсъждане, както и изпратените коментари и предложения на посочената ел. поща са отразени в окончателната версия на Плана.

ПУГМ на Община Айтос за периода 2023-2030 г. бе приет от Общинския съвет с решение № 584 от 30.05.2023 г.

Окончателната версия на ПУГМ на Община Айтос за периода 2023-2030 г. беше предоставена за становище от РИОСВ – Бургас за преценяване на необходимостта от екологична оценка и издаване на становище по екологична оценка на ПУГМ, в резултат на което се получи отговор изх. № ПД-1512(1) от 09.06.2023 г., че не е необходимо решение за преценяване необходимостта от извършване на екологична оценка или издаване на становище, и че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.